

ISSN : 2985-0398 (Print)
ISSN : 2985-0401 (Online)

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

**JOURNAL OF
INTERDISCIPLINARY
POLITICAL SCIENCE**

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2567

Vol.2 No.3 September - December 2024

**ชมรมการบริหารสาธารณะ
Public Administrators Club**

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

นโยบายข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อและที่อยู่อีเมล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อ วัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์
Journal of Interdisciplinary Political Science

วัตถุประสงค์

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ สหวิทยาการด้านการจัดการภาครัฐ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ การเมืองการปกครอง และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย: วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

ภาษาอังกฤษ: Journal of Interdisciplinary Political Science

Website: <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/JIPS>

ขอบเขต

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ จะตีพิมพ์บทความในด้านการจัดการภาครัฐ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การเมืองการปกครอง การจัดการท้องถิ่น และสังคมศาสตร์

กำหนดพิมพ์

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ ตีพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน)

ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม)

ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม)

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร ได้รับการตรวจสอบทางด้านวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตรงตามสาขา จำนวน 3 ท่าน แบบปกปิดสองทาง (double-blind) และบทความในวารสารฉบับนี้เป็นความรับผิดชอบของเจ้าของบทความซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำบทความในวารสารนี้ไปเผยแพร่สามารถทำได้ โดยระบุแหล่งอ้างอิงจากวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

เจ้าของ

ชมรมการบริหารสาธารณสุข

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์ บัณฑิต ศรีเอชเอ็น

40/315 หมู่ 11 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

กองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

ชมรมการบริหารสาธารณสุข

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์: 090-962-5431

บรรณาธิการบริหาร

รศ.ดร.วัลลภ รั้วฉัตรานนท์

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บรรณาธิการ

ดร.อำนาจ บุญรัตน์โมตรี

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.เปชาน สุวรรณมงคล

นักวิจัยอิสระ

รศ.ดร. วิจิตรา ศรีสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผศ.ดร.สมคิด ดวงจักร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง

ผศ.ดร. สมภาพ ระวังบุทกซ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.นพพล อัครชาติ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ดร.เบญจฯ พรพลธรรม

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

รศ.ดร.วัลลภ รั้วฉัตรานนท์

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

รศ.พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผศ.ดร.ชัยฤทธิ์ ทองรอด

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ฝ่ายประสานงาน/ดำเนินการ

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

ชมรมการบริหารสาธารณะ

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์: 090-962-5431

Email: journalips01@gmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ (Journal of Interdisciplinary Political Science) จัดทำขึ้นโดยชมรมการบริหารสาธารณะ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ นิสิตนักศึกษา ในมิติทางด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การเมืองการปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นโยบายสาธารณะ สังคมวิทยา และมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งในปัจจุบันวารสารกำลังพัฒนาเพื่อเข้าสู่ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิต ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์ของกองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

โดยทางวารสารขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจส่งบทความลงพิมพ์ในวารสารนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่านบรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้นสุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นกองบรรณาธิการขออภัยไว้ด้วยความยินดียิ่ง

กองบรรณาธิการขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทความให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อการพัฒนาวารสารเข้าสู่การรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ต่อไป

อ. ทช

ดร.อำนวยการ บัญรัตน์ไมตรี

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย

- การจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอดจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ 1

*Risk Management for Local Administrative Organizations in Sam Roi Yot District,
Prachuap Khiri Khan Province*

ณัฐนิชา เทียงไธสง

Nutnicha Thiangtaisong

- การจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงาน
ประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร 17

*The management of law enforcement regarding social security for enterprises by the Social
Security Office, Bangkok Area 7, Bangkok*

ยงฤดี ศรีนวล

Yongrudee Srinual

- การประเมินโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของ
อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี 31

*Evaluation of the project to promote the knowledge network process of Khao Yoi District,
Phetchaburi Province*

สิริพร โตพิทักษ์

Siriporn Topitak

- สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 44

*Performance of Duties of Local Politicians In Rai Kao Subdistrict,
Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province*

พ.อ.อ.หญิงวาสนา คล้ายแก้ว

Col. Wasana Klaikaew

- รูปแบบการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติ 59
- Model for implementing the policy to promote high value agricultural products in Prachinburi
Province*

สุกัญญา เรืองรูป และวรสิทธิ์ เจริญพุด

Sukanya Rueangrup and Vorsit Charernpudh

การจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Risk Management for Local Administrative Organizations in Sam Roi Yot District,
Prachuap Khiri Khan Province

ณัฐนิชา เทียงไธสง

Nutnicha Thientaisong

ผู้อำนวยการกองคลัง สำนักงานเทศบาลตำบลหนองจอก

Director of the Treasury Department, Nong Chok Subdistrict Municipality Office

E-mail: pupang1976@gmail.com

Received 09–11–2024; Revised 30–12–2024; Accepted 31–12–2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการวิจัยโดยการเก็บข้อมูลจากพนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 205 คน โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียวและค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) ระดับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (2) เปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ความเห็นของพนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน แตกต่างกันไป มีความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง

คำสำคัญ: ความเสี่ยง การมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพ

Abstract

This research aimed at (1) to evaluate the level of risk management effectiveness for local administrative organizations in Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province; (2) to compare the effectiveness of risk management for local administrative organizations in Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province; and (3) to test the relationship between participation and risk management effectiveness for local administrative organizations in Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province. The research was conducted by collecting data from 205 local government employees and contract employees of local administrative organizations in Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province. The data were collected by using a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and Pearson correlation coefficient. The research results included (1) the level of risk management effectiveness for local administrative organizations in Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province, which was at the highest level; and (2) a comparison of the effectiveness of risk management for local administrative organizations in Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province, classified by personal factors. The results showed that the opinions of local administrative employees Employees of local administrative organizations in Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province with different ages, education levels and working years have different opinions on the effectiveness of risk management for local administrative organizations. (3) The relationship between participation and the effectiveness of risk management for local administrative organizations in Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province was found to be positive at a fairly high level.

Keywords: Risk; Participation; Effectiveness

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวังของประชาชน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายนอกและภายใน ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้นอันเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของ

หน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้หลักการมาภิบาล ทั้งนี้ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การบัญชี การรายงานและการ ตรวจสอบ มาตรา 79 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งกระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 ณ วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2562 โดยหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ 3 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐยกเว้นรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลัง กำหนดและสามารถนำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอื่นมาประยุกต์ใช้ กับหน่วยงาน

ดังนั้น หน่วยงานของรัฐจึงมีหน้าที่ในการจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามมาตรา 79 ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานมีประสิทธิภาพรวมถึงยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของฝ่ายบริหารให้สามารถเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Informed Strategic Decision Making) เพื่อสนับสนุนการบริหารหน่วยงานของรัฐให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างแท้จริง กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 และ กำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการ ความเสี่ยงระดับองค์กรขึ้น โดยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับ หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 ประยุกต์ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสากล และมีการ ปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของระบบการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบ หรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตาม ประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่น อย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐสามารถบรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับ หน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นกรอบแนวทางที่ช่วยให้ หน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปรับใช้เพื่อวางระบบการบริหาร จัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการความเสี่ยงแต่ละหน่วยงาน อาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง และความสามารถในการรองรับความเสี่ยงของ หน่วยงาน แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงมีความเกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน เนื่องจากการ ควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนั้น หน่วยงานอาจ

ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยเชื่อมโยงการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าด้วยกัน

จากประเด็นดังกล่าว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานของรัฐพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 4 มีหน้าที่ในการจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล Gibson et al. (2006, p. 36 – 38) ได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลองค์การ ไว้ 4 ประเด็นคือ (1) ผลผลิต (Production) ผลผลิต เป็นความสามารถขององค์การในการผลิต ตามความต้องการที่มีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ (2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการเน้นที่การประเมินในระยะสั้นของ ระบบปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ที่มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่าคุ้มทุน ประหยัดเวลา เกิดประโยชน์สูงสุด และบุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ (3) การปรับตัว (Adaptive) เป็นความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์การ องค์การที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีการปรับตัวทั้งในด้านความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอกสภาพแวดล้อมภายในที่มากกระทบต่อองค์การ และการปรับตัว เกี่ยวกับกระบวนการบริหาร ได้แก่การวางแผน การจัดองค์กร การนำและการควบคุม ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง (4) การพัฒนา (Development) องค์การที่ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิผลจะต้องมีการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ขึ้นมาให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อความอยู่รอดขององค์การเนื่องจากองค์การจะต้องมีคู่แข่งที่มีการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ องค์การจึงไม่สามารถที่จะหยุดนิ่งได้ จะต้องพัฒนาตนเอง ให้ทัน

กับเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปและมีการพัฒนาทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรให้ เกิดความคุ้มค่า อันจะส่งผลต่อองค์กรในระยะยาว

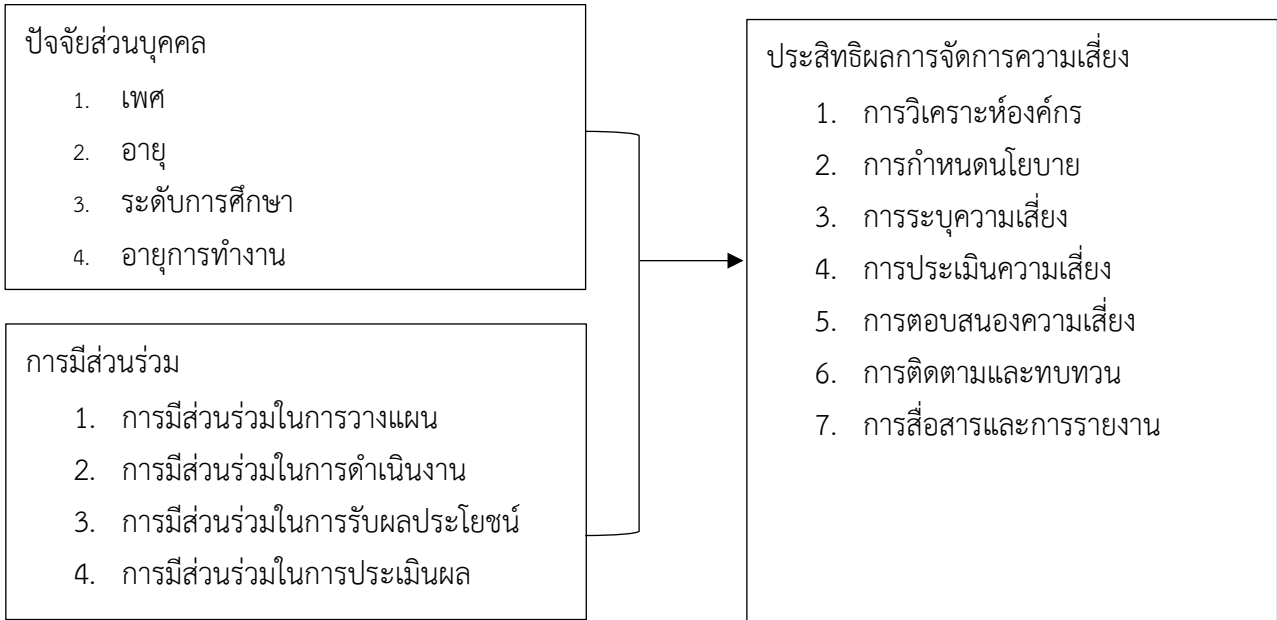
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม Cohen & Uphoff (1980) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ คือ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้แนวทางการสร้างและประเมินทางเลือกต่าง ๆ การคัดเลือกการตัดสินใจเป็นศูนย์กลางของการเกิดความคิดที่หลากหลายรวมถึงการวางแผนเพื่อให้สิ่งที่ตัดสินใจเลือกบังเกิดผล (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ เป็นองค์ประกอบการดำเนินงานโครงการที่ได้จากคำถามที่ว่าใครทำประโยชน์ให้โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีการใด (3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ส่วนที่เกี่ยวข้อกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญการได้รับประโยชน์ ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ต้องพิจารณาถึงการกระจายประโยชน์ในกลุ่มด้วย (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สิ่งสำคัญที่ต้องสังเกต คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ มีการรายงานเกี่ยวกับความสำเร็จในการประเมินผลไว้น้อย เนื่องจากเป็นสิ่งที่เขาใจยากกว่าจะมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไรจึงจะดีที่สุด จะทำการวิเคราะห์หรือวัดผลได้ต่อเมื่อทำกิจกรรมได้ 3 อย่างมาแล้ว

3. แนวคิดการจัดการความเสี่ยงขององค์กร กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง (2564) ได้กำหนดหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กรและเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน กรอบบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย หลักการ 8 ประการ ดังนี้ (1) การบริหารจัดการจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร (2) ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง (3) การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร (4) การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง (5) การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย (6) การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์และการตัดสินใจ (7) การใช้ข้อมูลสารสนเทศ และ (8) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์กร การกำหนดนโยบาย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง การติดตามและทบทวน และการสื่อสารและการรายงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนในการทำการศึกษาดังนี้

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งสิ้น 420 คน (ข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 7 แห่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566) โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบดีค่าประชากรจากสูตร Taro Yamane (จินต์จุฑา จันทรประสิทธิ์, 2559 หน้า 44-45) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นแบบกำหนดข้อเลือกตอบ การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาแปลงรหัสตัวเลข และสร้างตัวแปร แล้วบันทึกลงโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์องค์กร การกำหนดนโยบาย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง การติดตามและทบทวน และการสื่อสารและการรายงาน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง โดยรวม

(n = 205)

ประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. การวิเคราะห์องค์กร	4.25	0.58	มากที่สุด	6
2. การกำหนดนโยบาย	4.40	1.29	มากที่สุด	1
3. การระบุความเสี่ยง	4.30	0.49	มากที่สุด	4
4. การประเมินความเสี่ยง	4.36	0.5	มากที่สุด	2
5. การตอบสนองความเสี่ยง	4.13	0.58	มาก	7
6. การติดตามและทบทวน	4.27	0.53	มากที่สุด	5
7. การสื่อสารและการรายงาน	4.30	0.55	มากที่สุด	3
รวม	4.29	0.48	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.48 หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน โดยมีความคิดเห็นด้านการกำหนดนโยบาย อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{x} = 4.40$, S.D. = 1.29 รองลงมาคือ ด้านการประเมินความเสี่ยง $\bar{x} = 4.36$,

S.D. = 0.53 ด้านการสื่อสารและการรายงาน \bar{x} = 4.30, S.D. = 0.55 ด้านการระบุความเสี่ยง \bar{x} = 4.30, S.D. = 0.49 ด้านการติดตามและทบทวน \bar{x} = 4.27, S.D. = 0.53 ด้านการวิเคราะห์องค์การ \bar{x} = 4.25, S.D. = 0.58 และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ การตอบสนองของความเสี่ยง \bar{x} = 4.13, S.D. = 0.58

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ จากผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมมีค่า sig. เกินกว่า 0.05 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการวิเคราะห์องค์การ แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน ที่แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามอายุ

(n = 205)

ประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การวิเคราะห์องค์การ	ระหว่างกลุ่ม	7.911	3	2.637	8.555	0.000*
	ภายในกลุ่ม	61.952	201	0.308		
	รวม	69.862	204			
2. การกำหนดนโยบาย	ระหว่างกลุ่ม	0.954	3	0.318	0.188	0.904
	ภายในกลุ่ม	339.579	201	1.689		
	รวม	340.533	204			

ตารางที่ 2 ต่อ

(n = 205)

ประสิทธิผลการจัดการ ความเสี่ยง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
3. การระบุความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	3.437	3	1.146	5.110	0.002*
	ภายในกลุ่ม	45.055	201	0.224		
	รวม	48.491	204			
4. การประเมินความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	3.136	3	1.045	3.919	0.010*
	ภายในกลุ่ม	53.614	201	0.267		
	รวม	56.750	204			
5. การตอบสนองต่อความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	2.160	3	0.720	2.146	0.096
	ภายในกลุ่ม	67.457	201	0.336		
	รวม	69.617	204			
6. การติดตามและทบทวน	ระหว่างกลุ่ม	3.996	3	1.332	4.722	0.003*
	ภายในกลุ่ม	56.696	201	0.282		
	รวม	60.692	204			
7. การสื่อสารและการรายงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.807	3	1.269	4.457	0.005*
	ภายในกลุ่ม	57.220	201	0.285		
	รวม	61.027	204			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.122	3	0.707	3.165	0.026*
	ภายในกลุ่ม	44.925	201	0.224		
	รวม	47.047	204			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมมีค่า sig. ต่ำกว่า 0.05 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตาม พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = 205)

ประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การวิเคราะห์องค์กร	ระหว่างกลุ่ม	12.282	2	6.141	21.543	0.000*
	ภายในกลุ่ม	57.580	202	0.285		
	รวม	69.862	204			
2. การกำหนดนโยบาย	ระหว่างกลุ่ม	5.557	2	2.778	1.675	.190*
	ภายในกลุ่ม	334.977	202	1.658		
	รวม	340.533	204			
3. การระบุความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	4.187	2	2.093	9.545	0.000*
	ภายในกลุ่ม	44.304	202	0.219		
	รวม	48.491	204			
4. การประเมินความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	1.901	2	0.950	3.500	0.032*
	ภายในกลุ่ม	54.849	202	0.272		
	รวม	56.750	204			
5. การตอบสนองความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	1.029	2	0.514	1.515	0.222
	ภายในกลุ่ม	68.589	202	0.340		
	รวม	69.617	204			
6. การติดตามและทบทวน	ระหว่างกลุ่ม	7.174	2	3.587	13.538	0.000*
	ภายในกลุ่ม	53.518	202	0.265		
	รวม	60.692	204			
7. การสื่อสารและการรายงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.533	2	1.266	4.374	0.014*
	ภายในกลุ่ม	58.494	202	0.290		
	รวม	61.027	204			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.731	2	1.866	8.700	.000*
	ภายในกลุ่ม	43.316	202	0.214		
	รวม	47.047	204			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมมีค่า sig. ต่ำกว่า 0.05 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตาม พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามอายุการทำงาน

(n = 205)

ประสิทธิผลการจัดการ ความเสี่ยง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	ig.
	ระหว่างกลุ่ม	11.362	3	3.787	13.013	0.000*
1. การวิเคราะห์องค์กร	ภายในกลุ่ม	58.500	201	0.291		
	รวม	69.862	204			
	ระหว่างกลุ่ม	0.981	3	0.327	0.194	0.901
2. การกำหนดนโยบาย	ภายในกลุ่ม	339.552	201	1.689		
	รวม	340.533	204			
	ระหว่างกลุ่ม	2.706	3	0.902	3.960	0.009*
3. การระบุความเสี่ยง	ภายในกลุ่ม	45.785	201	0.228		
	รวม	48.491	204			
	ระหว่างกลุ่ม	1.471	3	0.490	1.783	0.152
4. การประเมินความเสี่ยง	ภายในกลุ่ม	55.279	201	0.275		
	รวม	56.750	204			
	ระหว่างกลุ่ม	0.553	3	0.184	1.537	0.657
5. การตอบสนองความเสี่ยง	ภายในกลุ่ม	69.064	201	0.344		
	รวม	69.617	204			
	ระหว่างกลุ่ม	9.263	3	3.088	12.068	0.000*

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 205)

ประสิทธิผลการจัดการ ความเสี่ยง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
6. การติดตามและทบทวน	ภายในกลุ่ม	51.428	201	0.256		
	รวม	60.692	204			
	ระหว่างกลุ่ม	2.843	3	0.948	3.274	0.022*
7. การสื่อสารและการรายงาน	ภายในกลุ่ม	58.183	201	0.289		
	รวม	61.027	204			
	ระหว่างกลุ่ม	2.124	3	0.708	3.168	0.025*
รวม	ภายในกลุ่ม	44.923	201	0.223		
	รวม	47.047	204			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมมีค่า sig. ต่ำกว่า 0.05 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านการตอบสนองความเสี่ยง ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การทดสอบความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Pearson Correlation ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวม

(n = 205)

การมีส่วนร่วม	R	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
ประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง			
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	0.523	0.000**	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	0.600	0.000**	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	0.722	0.000**	ค่อนข้างสูง
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	0.653	0.000**	ค่อนข้างสูง
รวม	0.737	0.000**	ค่อนข้างสูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.32 พบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Pearson Correlation ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 พบว่า การมีส่วนร่วม ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการกำหนดนโยบายอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการสื่อสารและการรายงาน ด้านการระบุนโยบาย ด้านการติดตามและทบทวน ด้านการวิเคราะห์องค์กร และด้านการตอบสนองความเสี่ยง ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดนโยบายในการจัดการความเสี่ยงไว้มีความชัดเจน มีการจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ของจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดนโยบายความเสี่ยงด้านต่างๆ เช่น ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการทุจริต ด้านเทคโนโลยี ด้านภาพลักษณ์ขององค์กรร่วมกับบุคลากรในองค์กร จึงทำให้นโยบายการจัดการความเสี่ยงมีความครบถ้วน ถูกต้องสำหรับด้านที่มีความเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ผู้บริหารไม่ยอมรับความเสี่ยงที่หน่วยงานสามารถยอมรับได้ และไม่มีการกำหนดตัวบุคคลที่รับผิดชอบ ไม่มีการ

กำหนดวิธีการดำเนินการที่ชัดเจนในกรณีเกิดความเสียหายขึ้น ไม่มีการจัดทำแผนฉุกเฉินทำให้บุคลากรไม่สามารถจัดการกับความเสียหายได้ ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวทางของกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง (2564) ซึ่งได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ได้กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงไว้ 7 กระบวนการ คือ 1. การวิเคราะห์องค์กร 2. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง 3. การระบุความเสี่ยง 4. การประเมินความเสี่ยง 5. การตอบสนองความเสี่ยง 6. การติดตามและทบทวน และ 7. การสื่อสารและการรายงาน

ผลการเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน (1) พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเพศเป็นสำคัญ (2) พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดหรือวัดระดับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

องค์ความรู้ใหม่

ในบริบทของการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการให้บริการสาธารณะ ด้วยความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของความคาดหวังจากประชาชน อปท. จำเป็นต้องบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยเรื่อง "การจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์" ได้นำเสนอข้อมูลที่สำคัญซึ่งสามารถพัฒนากลยุทธ์และแนวทางใหม่ ๆ ในการจัดการความเสี่ยงในระดับองค์กรได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. การบูรณาการกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ช้แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร (ERM) ที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์กร การกำหนดนโยบาย การระบุและประเมินความเสี่ยง การติดตาม และการรายงาน เพื่อให้เกิดระบบการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน รวมถึงการอบรมและให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับความสำคัญของ ERM และวิธีการนำไปปรับใช้ในบริบทขององค์กร

2. การเพิ่มการตอบสนองความเสี่ยง พัฒนาระบบการรับมือความเสี่ยงที่ชัดเจน เช่น การสร้างแผนฉุกเฉินและการกำหนดผู้รับผิดชอบในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน ส่งเสริมการยอมรับความเสี่ยงที่สามารถจัดการได้ เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนานวัตกรรม

3. การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากร โดยการส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการความเสี่ยง ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน ไปจนถึงการประเมินผล อีกทั้งใช้การสื่อสารแบบสองทางที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในเรื่องความเสี่ยงและแนวทางการจัดการ

4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการติดตาม วิเคราะห์ และรายงานความเสี่ยง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการข้อมูลและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

5. การประเมินและปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงเป็นระยะ เพื่อระบุจุดอ่อนและพัฒนาระบบการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องอาศัยทั้งการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน การมีส่วนร่วมของบุคลากร และการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่เหมาะสม การนำแนวทางที่เสนอไปประยุกต์ใช้จะช่วยให้องค์กรสามารถเพิ่มศักยภาพในการจัดการความเสี่ยง สร้างความมั่นใจให้กับประชาชน และสนับสนุนการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะจากแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานภาครัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยง ระดับองค์กร ของกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรศึกษา (1) กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กรและเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน (2) กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์กร การกำหนดนโยบาย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง การติดตามและทบทวน และการสื่อสารและการรายงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานมีประสิทธิภาพรวมถึงยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินใจ เพื่อสนับสนุนการบริหารหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างแท้จริง และควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปรับใช้ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง. (2564). แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานภาครัฐ เรื่องหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร.
- เนลแดเนียล (2018) การบริหารความเสี่ยงในรัฐบาลท้องถิ่นของแอฟริกาใต้และผลกระทบต่อการให้บริการสาธารณะ.
- ปฎิภาณ แซ่หลิม. (2558). <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/mur2r/article/view/243047>. 2(2) Mahidol R2R e-Journal.
- ปราโมทย์ เอมมา.(2559) วิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนสรวงสุทธา วิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี.
- วาสนา เกษณา. (2562). พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561
- สุนันทรภรณ์ พรหมบัว(2559) การยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทย.
- Erlina Erlina Se Msi Devi Anindia Putri Iskandar Muda Harnovinsah Harnovinsah(2020) การตรวจสอบและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการดำเนินการบริหารความเสี่ยงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
- John Trussel Patricia A. Patrick (2018) การประเมินและจัดอันดับความเสี่ยงทางการเงินของรัฐบาลเทศบาล: กรณีของมลรัฐเพนซิลเวเนีย.

การจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคม
กรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร

The management of law enforcement regarding social security for enterprises by the
Social Security Office, Bangkok Area 7, Bangkok

ยงฤดี ศรีนวล

Yongrudee Srinual

นักวิชาการประกันสังคม สำนักเสริมสร้างความมั่นคงแรงงานนอกระบบ หัวหิน

Social Security Academic Officer, Office of Informal Labor Security Enhancement, Hua Hin

E-mail: supannee_1990sesuk@hotmail.com

Received 19-11-2024; Revised 30-12-2024; Accepted 31-12-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อประเมินระดับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติและการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร ดำเนินการวิจัยโดยการเก็บข้อมูลจากตัวแทนสถานประกอบการในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 จำนวน 400 คน โดยวิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าที่ ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) การจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคม กรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก (2) การจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของผู้สถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคม กรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อ จำแนกด้วยลักษณะประชากร ด้านเพศ ด้านอายุ และด้านรายได้ แต่เมื่อจำแนกด้วย ลักษณะประชากร ด้านระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคม กรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานครกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมเป็นเชิงบวกในระดับปานกลาง ค่อนข้างสูง

คำสำคัญ: การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคม ผู้ประกันตน สถานประกอบการ สิทธิประโยชน์
เงินสมทบ

Abstract

This research aims to (1) assess the level of management and enforcement of social security laws in establishments under the jurisdiction of the Social Security Office, Bangkok Area 7. (2) compare the management and enforcement of social security laws in establishments under the Social Security Office, Bangkok Area 7, based on personal factors and (3) examine the relationship between policy implementation and the management and enforcement of social security laws in establishments under the Social Security Office, Bangkok Area 7. The research was conducted by collecting data from 400 representatives of establishments in the area under the responsibility of the Social Security Office, Bangkok Area 7 using questionnaires. The statistics used in the data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

The research results are as follows (1) The management and enforcement of social security laws in establishments under the Social Security Office, Bangkok Area 7 was at a high level. (2) there was no significant difference in the management and enforcement of social security laws when classified by demographic characteristics such as gender, age, and income, but there was a significant difference when classified by educational level and (3) there was a moderately high positive relationship between the management and enforcement of social security laws in establishments under the Social Security Office, Bangkok Area 7, and factors affecting the enforcement management.

Keywords: Enforcement of social security law, Insured Persons, Enterprises, Benefits, Contributions

บทนำ

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้มีการนำระบบประกันสังคมมาใช้เป็นกลไกที่สำคัญในการสร้างเสริมความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจให้กับประชาชนในประเทศ เพื่อให้ความคุ้มครองและสนับสนุนประชาชนที่ทำงานในภาคต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเทศไทยจะมีระบบประกันสังคมที่ครอบคลุมและหลากหลาย แต่การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประกันสังคมกลับเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ซึ่งส่งผลต่อการเข้าถึงสิทธิและความคุ้มครองของประชาชนตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม การจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมกลับพบกับความท้าทายมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการขาดความเข้าใจในข้อกำหนดของผู้ประกอบการและลูกจ้าง การขาดทรัพยากรในการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความซับซ้อนของกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายโดยผู้ประกอบการบางราย จึงต้องมีการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนและส่งเสริมความยุติธรรมในสังคมโดยการให้การช่วยเหลือและผลประโยชน์ต่าง ๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การจัดการ

การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมในประเทศไทยยังคงมีความไม่สมบูรณ์และไม่ทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคม เช่น การขาดความเข้าใจในข้อกฎหมายของผู้ประกอบการและลูกจ้าง การขาดทรัพยากรในการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความทับซ้อนและความซับซ้อนของกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถานการณ์การประกันสังคมในประเทศไทยมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความเปลี่ยนแปลงในสังคม โดยมีการจัดตั้งและดำเนินการผ่านสำนักงานประกันสังคม ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงแรงงาน มีการจัดระบบเพื่อให้ความคุ้มครองและบริการต่าง ๆ ให้กับผู้ประกันตนในหลายด้าน ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบประกันสังคมอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

การประกันสังคมเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่แรงงานในสถานประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานประกอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมในบางสถานประกอบการพบว่ามีปัญหาหลายประการ เช่น การหลีกเลี่ยงการส่งเงินสมทบ การไม่จดทะเบียนลูกจ้าง และการบันทึกข้อมูลไม่ครบถ้วน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ที่แรงงานควรได้รับ และอาจสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจในระยะยาว (สำนักงานประกันสังคม, 2565)

ประเด็นปัญหานี้มีความสำคัญต่อการศึกษาเนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพเป็นรากฐานในการสร้างความเท่าเทียมและยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานในสังคม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีแรงงานรวมตัวกันหนาแน่นอย่างกรุงเทพมหานคร จากข้อมูลของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2564) พบว่ามีสถานประกอบการจำนวนมากที่ยังไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายประกันสังคมอย่างเคร่งครัด ส่งผลให้แรงงานในพื้นที่ไม่ได้รับสิทธิที่พึงมี เช่น การคุ้มครองในกรณีเจ็บป่วย การว่างงาน หรือการชราภาพ การละเลยในเรื่องดังกล่าวไม่เพียงส่งผลกระทบต่อแรงงาน แต่ยังส่งผลกระทบต่อภาพรวมของระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ เพื่อการวิเคราะห์และประเมินปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของไทย เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนากระบวนการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนได้รับสิทธิและความคุ้มครองที่สมควรตามกฎหมาย และเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบประกันสังคมของประเทศ การจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นการรับประกันสิทธิและสวัสดิการของผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม ไม่ว่าจะเป็นการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด การสร้างความเสมอภาคและเป็นธรรม ช่วยลดความเหลื่อมล้ำใน

สังคม ทำให้ผู้ที่อยู่ในสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันได้รับการดูแลและสวัสดิการที่เหมาะสม ระบบประกันสังคมที่มีประสิทธิภาพช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีความมั่นคงทางการเงิน ลดความกังวลเรื่องค่ารักษาพยาบาลและรายได้ในยามฉุกเฉิน ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีเสถียรภาพมากขึ้น การจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมช่วยป้องกันไม่ให้นายจ้างละเมิดสิทธิของลูกจ้าง เช่น การไม่จ่ายเงินสมทบประกันสังคม หรือการเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรม การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า รวบรวม เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ (Louis A. Allen, 1958) ถือว่าเป็นทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่ในยุคเริ่มแรกที่ยังคงนิยมใช้มาจนถึงปัจจุบัน เป็นกรอบการทำงานในการจัดการองค์กรที่นิยมใช้ในการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลักในการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร ภาวะการเป็นผู้นำ และการควบคุม โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้ 1) การวางแผน เป็นกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการที่จะบรรลุเป้าหมายในองค์กร การวางแผนช่วยให้ผู้จัดการสามารถมองเห็นภาพรวมของงาน และกำหนดแผนการปฏิบัติงานให้เหมาะสม เช่น การกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ และการจัดลำดับความสำคัญของงาน 2) การจัดการองค์กร หลังจากวางแผนแล้ว ต้องมีการจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับพนักงาน ตลอดจนการจัดการทรัพยากรที่มีให้เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น 3) ภาวะการเป็นผู้นำ หมายถึงการเป็นผู้นำในการทำงาน ซึ่งรวมถึงการสั่งการ กระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงาน การเป็นผู้นำที่ดีจะช่วยสร้างแรงบันดาลใจ และสร้างความร่วมมือในทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) การควบคุม เป็นการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้แน่ใจว่าสอดคล้องกับแผน

ที่วางไว้ หากพบปัญหาหรือเบี่ยงเบนจากเป้าหมาย ผู้จัดการจะต้องดำเนินการแก้ไขเพื่อให้กระบวนการทำงานกลับมาสู่เส้นทางที่ถูกต้อง

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคม

ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory) (นิกรณ ขาวสะอาด, 2558) กล่าวว่า เมื่อมีการตรากฎหมายออกมาใช้ หากไม่มีผู้คอยบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายก็ย่อมจะหาประโยชน์อันใดในกฎหมายนั้นมิได้ ประกอบกับแนวโน้มในปัจจุบันปริมาณคดีความที่เข้าสู่ศาลและที่ปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นจำนวนมาก นักอาชญาวิทยาจึงได้พัฒนาแนวคิดและขอบเขตปรัชญาการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมสังคม (The Philosophy of Enforcing Laws and Social Control) ให้รวมตลอดไปถึงการควบคุมพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การกระทำผิดด้วย สำหรับลักษณะสำคัญเกี่ยวกับปรัชญาการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมทางสังคม มี 3 ประการ 1) รัฐเป็นผู้ใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติและคุ้มครองพิทักษ์ผลประโยชน์ของสมาชิกในสังคมตามหลักกฎหมายมหาชน ในฐานะที่รัฐมีอำนาจเหนือราษฎรมิได้ รวมถึงกฎหมายเอกชน อันเป็นกฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างราษฎรในฐานะเท่าเทียมกัน 2) รัฐเป็นผู้ได้รับอำนาจเต็มอบหมาย (Mandate) จัดสรรเจ้าหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบ การปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความผาสุกของชุมชนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด 3) การบังคับใช้กฎหมาย จะต้องบังคับใช้แก่สมาชิกในสังคมโดยเสมอภาคภายใต้หลักนิติธรรม (Justice Under Law) ปราศจากความลำเอียงหรือรังเกียจเด็ดฉันทิโดยสิ้นเชิง จากหลักเกณฑ์ทั้งสามประการของทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ากฎหมายคือเครื่องมือในการรักษาความสงบสุขของสังคมโดยรวม แต่โดยลำพังตัวกฎหมายเองย่อมไม่สามารถทำให้เกิดความสงบสุขได้เลยหากปราศจากผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นย่อมมีเพียงรัฐที่จะดำเนินการได้เท่านั้น เพราะหากให้ราษฎรสามารถใช้บังคับกฎหมายได้เองแล้ว ราษฎรแต่ละคนย่อมใช้บังคับกฎหมายให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของตนเอง ส่งผลให้ในที่สุดก็จะมีผู้ใดทำตามกฎหมายและกลายเป็นอนาธิปไตยไป ทั้งนี้ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายเมื่อนำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรม ก็มีทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย อยู่ 2 แนวทฤษฎี ได้แก่ แนวทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม และแนวทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม

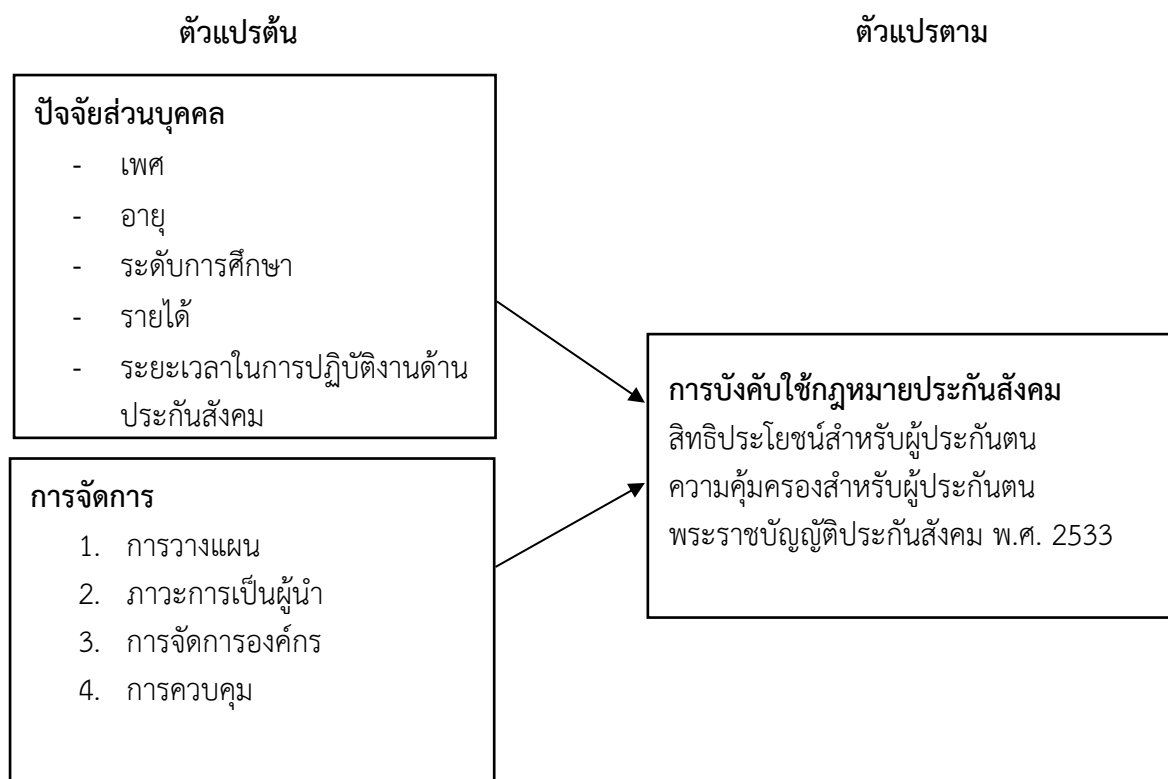
Blanchard (อ้างถึงใน วิมลสิริ ลำดับวงศ์, 2563) ให้ความหมายว่า การประกันสังคม คือ การประกันในรูปแบบต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้จัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะวางหลักประกันให้ประชาชนมีความมั่นคงทาง สังคม ซึ่งอาจจะเป็นวิธีบังคับการประกันตน โดยเป็นการ บริหารงานของรัฐ หรือการให้ความ สนับสนุนองค์การสาธารณะที่เป็นเอกเทศ ให้ดำเนินการด้วยวิธีสมัครใจ เพื่อความคุ้มครองทาง สุขภาพ การชดเชยลูกจ้างในยามว่างงาน หรือการชราภาพ และผู้อยู่ในความอุปการะ ตลอดจนการ ขยายขอบเขตของความคุ้มครอง ด้วยวิธีการบังคับการประกันตนในภัยพิบัติอันอาจเกิดขึ้นจาก ยวดยานพาหนะ การสงคราม การประกันพืชผล

3. กฎหมายเกี่ยวกับประกันสังคม พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อสร้างระบบประกันสังคมในประเทศไทย สร้างหลักประกันด้านสวัสดิการสังคมให้มีความคุ้มครองแก่ลูกจ้างและผู้ประกันตนในกรณีที่ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในการดำรงชีวิต โดยเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๗ มาเป็นเวลานานแล้ว แต่ในขณะนั้นสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไม่อำนวยให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับ ปัจจุบันนี้การพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ก้าวหน้าไปมาก สมควรสร้างหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น โดยจัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้น เพื่อให้การสงเคราะห์แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่นซึ่งประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ หรือตาย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน รวมทั้งกรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และสำหรับกรณีว่างงานซึ่งให้หลักประกันเฉพาะลูกจ้าง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ โดยในพระราชบัญญัตินี้ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญต่าง ๆ หลายประเด็นด้วยกัน ดังนี้ 1) การจัดตั้งกองทุนประกันสังคม พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีการจัดตั้ง "กองทุนประกันสังคม" ขึ้น โดยมีสถานะเป็นนิติบุคคล เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารและจัดการเงินสมทบจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล กองทุนนี้ถูกออกแบบมาเพื่อให้เป็นแหล่งทุนสำหรับการจ่ายสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตนตามกรณีที่กำหนด 2) ประเภทของความคุ้มครอง พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้กองทุนประกันสังคมครอบคลุมความคุ้มครองในกรณีต่าง ๆ ดังนี้ 2.1) กรณีเจ็บป่วย ผู้ประกันตนที่เจ็บป่วยสามารถได้รับค่ารักษาพยาบาลจากกองทุนประกันสังคม กรณีนี้ครอบคลุมทั้งการรักษาโรคทั่วไป โรคเรื้อรัง การผ่าตัด รวมถึงการดูแลรักษาทางทันตกรรม ผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิในการรับบริการจากสถานพยาบาลที่เข้าร่วมในระบบประกันสังคม โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม 2.2) กรณีคลอดบุตร ผู้ประกันตนหญิงที่คลอดบุตรมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือและค่ารักษาพยาบาลจากกองทุนประกันสังคม 2.3) กรณีทุพพลภาพ กองทุนประกันสังคมให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ประกันตนที่สูญเสียความสามารถในการทำงานเนื่องจากอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยที่ทำให้เกิดการทุพพลภาพ 2.4) กรณีเสียชีวิต ในกรณีที่ผู้ประกันตนเสียชีวิต กองทุนประกันสังคมจะจ่ายเงินช่วยเหลือให้กับครอบครัวหรือทายาทที่ถูกต้องตามกฎหมาย 2.5) กรณีสงเคราะห์บุตร ประกันสังคมจะให้กับผู้ประกันตนที่มีบุตรอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปีบริบูรณ์ 2.6) กรณีชราภาพ เมื่อผู้ประกันตนอายุถึงเกณฑ์เกษียณอายุ กองทุนประกันสังคมจะจ่ายเงินบำนาญหรือเงินชราภาพให้กับผู้ประกันตน เพื่อให้ผู้ประกันตนมีรายได้สำหรับการดำรงชีพในวัยชรา 2.7) กรณีว่างงาน จะได้รับเงินช่วยเหลือจากกองทุนประกันสังคมเป็นระยะเวลาหนึ่ง โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ประกันตนในการหางานใหม่และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจในช่วงที่ว่างงาน 3) การบริหารและการจัดการกองทุนประกันสังคม พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้สำนักงานประกันสังคมเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการกองทุน โดยสำนักงานประกันสังคมต้องดำเนินการเก็บเงินสมทบจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล รวมถึงบริหารเงินสมทบให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อเป็นแหล่งทุนสำหรับการจ่ายสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด 4) สิทธิและหน้าที่ของผู้ประกันตน พระราชบัญญัติ

กำหนดให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่กองทุนประกันสังคมมอบให้ตามกรณีที่ได้รับไว้ในกฎหมาย ในขณะที่เดียวกัน ผู้ประกันตนยังมีหน้าที่ในการชำระเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมตามอัตราที่กำหนดโดยกฎหมาย เงินสมทบนี้จะถูกนำไปใช้ในการบริหารจัดการกองทุนและจ่ายสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตนเมื่อเกิดกรณีต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด 5) การคุ้มครองและการให้บริการด้านสวัสดิการ นอกจากการให้ความคุ้มครองทางการเงินแล้ว พระราชบัญญัติกองทุนประกันสังคม พ.ศ. 2533 ยังครอบคลุมถึงการให้บริการด้านสวัสดิการอื่น ๆ เช่น การจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน การส่งเสริมการออมเพื่อวัยเกษียณ 6) บทลงโทษสำหรับการฝ่าฝืนกฎหมาย พระราชบัญญัติได้กำหนดบทลงโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น นายจ้างที่ไม่ส่งเงินสมทบ หรือการให้ข้อมูลที่เท็จในการรับสิทธิประโยชน์จากกองทุน การฝ่าฝืนกฎหมายอาจส่งผลให้นายจ้างหรือผู้ประกันตนถูกปรับหรือรับโทษตามที่กฎหมายกำหนด

การแก้ไขและปรับปรุงกฎหมาย พระราชบัญญัติกองทุนประกันสังคม พ.ศ. 2533 ยังคงต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขอยู่เป็นระยะ ซึ่งปัจจุบันมีการแก้ไขมาแล้วทั้งหมด 4 ฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้เพื่อให้การคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนได้รับสามารถตอบสนองต่อความต้องการและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ตัวแทนสถานประกอบการในความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 16,500 คน (ข้อมูลจากกองวิจัยและพัฒนา สำนักงานประกันสังคม ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2567) โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราป ค่าประชากรจากสูตรการคำนวณของ Taro Yamane (จินต์จุฑา จันทรประสิทธิ์, 2559) ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นแบบกำหนดข้อเลือกตอบ การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมในเนื้อหา และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.95

จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 คนกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Srisaot, 2002) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาแปลงรหัส ตัวเลข (Code) และสร้างตัวแปร แล้วบันทึกลงโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกันตน และด้านความคุ้มครองสำหรับผู้ประกันตน ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ โดยรวม

(n=400)

การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคม	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกันตน	4.38	0.695	มาก	1
2. ด้านความคุ้มครองสำหรับผู้ประกันตน	4.29	0.725	มาก	2
รวม	4.34	0.710	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความเห็นของตัวแทนสถานประกอบการในความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.710) หากพิจารณาทางด้านพบว่า การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 2 ด้าน โดยมีความเห็นด้านสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกันตน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.695) รองลงมาคือ ด้านความคุ้มครองสำหรับผู้ประกันตน ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.725) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบความเห็นของตัวแทนสถานประกอบการในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านประกันสังคม จากผลการทดสอบความแตกต่างความเห็นของตัวแทนสถานประกอบการในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านประกันสังคม ที่แตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร พบว่าในภาพรวมมีค่า Sig. เกินกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแทนสถานประกอบการในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านประกันสังคม ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของ

สถานประกอบการในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=400)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.619	2	1.310	4.196	0.016
กลุ่มภายใน	67.724	380	0.312		
รวม	70.344	400			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ในภาพรวมมีค่า Sig. ต่ำกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่า ความเห็นของตัวแทนของสถานประกอบการในความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคม กรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความเห็นต่อการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Pearson Correlation ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร โดยรวม (n=400)

การจัดการ	การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคม	
	ผลความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการวางแผน	.264**	ปานกลางค่อนข้างต่ำ
ด้านการจัดการองค์กร	.294**	ปานกลางค่อนข้างต่ำ
ด้านภาวะการเป็นผู้นำ	.455**	ปานกลาง
ด้านการควบคุม	.522**	ปานกลางค่อนข้างสูง

*มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Pearson Correlation ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 พบว่า การจัดการ ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์กร ด้านภาวะการเป็นผู้นำ และด้านการควบคุม โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการควบคุม ด้านภาวะการเป็นผู้นำ ด้านการจัดการองค์กร และด้านการวางแผน ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมินระดับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง โตเปาะ (2559) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร” พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประสิทธิผลการจัดการสำนักงานประกันสังคม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 2) กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประสิทธิผลการจัดการสำนักงานประกันสังคม จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการวางแผนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประสิทธิผลการจัดการสำนักงานประกันสังคม จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการจัดองค์การอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เลอลักษณ์ เจริญนันทา (2563) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาการบังคับใช้มาตรการสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายประกันสังคมของแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาด” พบว่า สำนักงานประกันสังคมไม่มีอำนาจบังคับตามกฎหมายให้นายจ้างยินยอม หรือมาตรการบังคับทางอาญาแก่นายจ้างได้ซึ่งถือเป็นช่องว่างที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุง จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาการบังคับใช้มาตรการสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย

ประกันสังคมของแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะคือ 1.ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมเกี่ยวกับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 รัฐไม่สามารถบริหารบังคับใช้กฎหมายให้ตรงกับข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ควรแก้ไขเพิ่มเติมแก้ไขกฎหมายประกันสังคม เกี่ยวกับเงื่อนไขในการปฏิบัติพิจารณาวินิจฉัยสั่งจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน

องค์ความรู้ใหม่

ระบบประกันสังคมถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมสำหรับแรงงาน แต่ความซับซ้อนของกฎหมายและการขาดความตระหนักในสิทธิประโยชน์ยังคงเป็นปัญหาหลักในประเทศไทย งานวิจัยนี้สำรวจการจัดการการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเสนอแนวทางแก้ไขที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบประกันสังคมให้ครอบคลุมและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย

1) การส่งเสริมความเข้าใจและการเข้าถึงสิทธิประโยชน์

การศึกษาพบว่าผู้ประกันตนและนายจ้างหลายรายยังไม่เข้าใจในสิทธิประโยชน์และข้อบังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ควรมีการพัฒนาโครงการประชาสัมพันธ์และอบรมที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดสัมมนาออนไลน์หรือการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อดิจิทัล

2) การเสริมสร้างความเป็นธรรมในระบบ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านการศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายที่แตกต่างกัน รัฐควรสนับสนุนการออกแบบระบบที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ เช่น การจัดตั้งหน่วยงานให้คำปรึกษาที่เจาะจงสำหรับผู้ประกอบการขนาดเล็กที่อาจมีทรัพยากรจำกัดในการปฏิบัติตามข้อบังคับ

3) การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมาย

งานวิจัยระบุถึงความสำคัญของการควบคุมและการวางแผน ควรมีการใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบตรวจสอบและรายงานผลอัตโนมัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการตรวจสอบและลดความยุ่งยากในกระบวนการ

4) การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน

การทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานประกันสังคมและหน่วยงานอื่น เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกระทรวงแรงงาน จะช่วยสร้างความเชื่อมโยงในระบบข้อมูล ลดการเกิดข้อผิดพลาดและความซ้ำซ้อน

5) การวิจัยและพัฒนาเพิ่มเติม

การขยายขอบเขตการศึกษาไปยังพื้นที่อื่นหรือกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่าง จะช่วยเพิ่มความเข้าใจในปัญหาที่เกี่ยวข้อง และสามารถพัฒนาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมยิ่งขึ้นในระดับประเทศ

สรุปได้ว่า การพัฒนาการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้ประกันตน นายจ้าง หน่วยงานรัฐ ไปจนถึงการสนับสนุนจากนักวิชาการ การปรับปรุงในลักษณะที่ครอบคลุมทุกมิติ จะช่วยสร้างระบบที่เป็นธรรมและมีความยั่งยืนต่อสังคมและเศรษฐกิจในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแทนสถานประกอบการในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 กรุงเทพมหานคร มีดังนี้ (1) การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ ด้านสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกันตน ควรมีการปฏิบัติตามกฎหมายประกันสังคมเพื่อให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมอย่างครบถ้วน ให้ผู้ประกันตนพึงพอใจในสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ ให้ผู้ประกันตนสามารถรับรู้และเข้าใจสิทธิประโยชน์ของตนอย่างถูกต้องชัดเจน (2) การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ ในด้านความคุ้มครองสำหรับผู้ประกันตน ควรมีการสื่อสารข้อมูลให้ลูกจ้างได้ทราบถึงสิทธิคุ้มครองของประกันสังคม การจัดให้ลูกจ้างได้เข้าถึงสิทธิความคุ้มครองของประกันสังคมถ้วนหน้า การจัดให้ลูกจ้างได้เข้าถึงสิทธิความคุ้มครองของประกันสังคมอย่างครบถ้วนและครอบคลุมตามสิทธิ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรขยายขอบเขตการศึกษาการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการ ในพื้นที่อื่น เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มระบกับการจัดการการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมของสถานประกอบการให้ดียิ่งขึ้น ควรขยายขอบเขตงานวิจัยให้กว้างขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2564). รายงานสถานการณ์แรงงานในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงแรงงาน.

จินต์จุฑา จันท์ประสิทธิ์. (2559). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของบุคลากรทางการศึกษาบัณฑิตพัฒนาศิลป์ [การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์].

นิกรณ ขาวสะอาด. (2558). มาตรการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมต่อแรงงานนอกระบบในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.

บรรจง โตเปาะ. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 (2533). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 107 ตอนที่ 161 ก หน้า 1.

เลอลักษณ์ เกรียงนันทา. (2563). ปัญหาการบังคับใช้มาตรการสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย
ประกันสังคมของ แรงงานที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาด. สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิมลสิริ ลำดับวงศ์. (2563). การจัดการส่งเสริมความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน สำนักงาน
ประกันสังคมจังหวัดเพชรบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

สำนักงานประกันสังคม. (2565). รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานคร
พื้นที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานประกันสังคม.

Louis A. Allen. (1958). Management and organization. McGraw–Hill.

Srisaat, B.(2002). Basic research(6thed).Suwiryasan.

Yamane, Taro. (1973). Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed). Singapore: Harper International Editor.

การประเมินโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของ
อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

Evaluation of the project to promote the knowledge network process of Khao Yoi

District, Phetchaburi Province

สิริพร โตพิทักษ์

Siriporn Topitak

นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขาย้อย

Operational Level Community Development Officer,

Khao Yoi District Community Development Office

E-mail: siriporn.top@rmutr.ac.th

Received 02-12-2024; Revised 30-12-2024; Accepted 31-12-2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการวิจัยโดยการเก็บข้อมูลจากผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 142 คน โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าที ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียวและค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) ด้านระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ความเห็นของผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับ ระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ไม่แตกต่างกัน (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ OTOP โครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้

Abstract

This research aimed at the following objectives (1) to evaluate the effectiveness level of the knowledge network promotion project of Khao Yoi District, Phetchaburi Province (2) to compare the effectiveness level of the knowledge network promotion project of Khao Yoi District, Phetchaburi Province classified by personal factors; and (3) to test the relationship between management and the effectiveness level of the knowledge network promotion project of Khao Yoi District, Phetchaburi Province. The research was conducted by collecting data from 142 One Tambon, One Product (OTOP) producers and entrepreneurs participating in the knowledge network promotion project in Khao Yoi District, Phetchaburi Province. The data were collected by using a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and Pearson correlation coefficient. The research results consisted of (1) the effectiveness level of the knowledge network promotion project of Khao Yoi District, Phetchaburi Province, which was at the highest level and (2) in terms of the comparison of the effectiveness level of the knowledge network promotion project of Khao Yoi District, Phetchaburi Province, classified by personal factors. The opinions of the One Tambon, One Product (OTOP) producers and entrepreneurs participating in the knowledge network promotion project in Khao Yoi District, Phetchaburi Province, with different ages and educational levels, had different opinions on the effectiveness level of the project to promote the knowledge network process of Khao Yoi District Phetchaburi Province was not different (3) In terms of the relationship between management and the effectiveness level of the project to promote the knowledge network process of Khao Yoi District Phetchaburi Province it was found that there was a positive relationship.

Keywords: Effectiveness, OTOP, Knowledge Network Process Promotion Project

บทนำ

ในช่วงปี 2540 เป็นช่วงที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อให้กับประชาชนในทุกกระดับ โดยเฉพาะปัญหาความยากจนของประชาชนระดับรากหญ้า ซึ่งเป็นประชากรส่วนมากของประเทศ รัฐบาลในขณะนั้นจึงได้มีการแถลงนโยบายเร่งด่วน จัดให้มีโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product : OTOP) เพื่อส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นสร้างชุมชนเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างงานสร้างรายได้ ด้วยการนำทรัพยากร ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีจุดเด่น สร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยยังคงมีความ

สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น ซึ่งรัฐจะเป็นผู้ช่วยเหลือ สนับสนุนองค์ความรู้สมัยใหม่ ตลอดจนการบริหารจัดการเพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์จากชุมชนสู่ตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ด้วยระบบร้านค้าเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product : OTOP) ได้ดำเนินการมากกว่า 20 ปี โดยได้มีการพัฒนา ต่อยอด สร้างสรรค์ภูมิปัญญาที่มีอยู่ เป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี พ.ศ.2566 – 2570 ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ที่มุ่งพัฒนาชุมชนภายใต้วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หนึ่งในเป้าหมายสำคัญคือ เศรษฐกิจฐานรากมีความมั่นคง คนในชุมชน มีอาชีพ มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม ภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน, 2566) ทั้งนี้ ผู้ผลิต ผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก จึงมีโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge – Based OTOP : KBO) ขึ้นในทุกจังหวัด

การขับเคลื่อนหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product : OTOP) รัฐบาลได้ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคประชาชน และการส่งเสริมบทบาทของสถาบันการศึกษาในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อฝึกกำลังของทุกภาคส่วนในชุมชนขับเคลื่อน OTOP สู่ความเข้มแข็งและยั่งยืนในรูปแบบของเครือข่ายองค์ความรู้ หรือ Knowledge-Based OTOP : KBO โดยการเชื่อมโยงแหล่งความรู้ในท้องถิ่นและชุมชนมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ภายใต้การสนับสนุนของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานด้านเทคนิคการผลิตที่เกี่ยวข้อง มีการเสริมสร้างความรู้ ทักษะและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีความโดดเด่น มีคุณภาพมาตรฐาน พร้อมทั้งจะจำหน่ายภายในประเทศและต่างประเทศ ที่สำคัญผลิตภัณฑ์นั้นยังคงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของชุมชนอย่างเด่นชัด (สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน, 2567) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะทำวิจัยในประเด็นการประเมินโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขา ย้อย จังหวัดเพชรบุรีในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล (ภรณ์ กীরติบุตร 2558, อ้างถึงใน พชรินทร์ อินโธ, 2558) แยกแนวทางในการประเมินประสิทธิผลได้ 3 แนวทาง ดังนี้ 1) การประเมินประสิทธิผลในแง่เป้าหมาย (the goal approach) เป็นการวัดประสิทธิผลที่อยู่บนวิธีการ และเป้าหมาย (mean and ends) ขององค์การมากกว่าการใช้เกณฑ์ที่อยู่ภายนอกองค์การมาเป็นตัววัด 2) การประเมินประสิทธิผลในแง่ของระบบทรัพยากร (the system resource approach) เป็นการพยายามหลีกเลี่ยงจุดที่มีความบกพร่องบางอย่างของการประเมินประสิทธิผลในแง่ของเป้าหมาย จะไม่ใช้การพิจารณาถึงเป้าหมายขององค์การเนื่องจากมีความเป็นไปได้ยากที่จะใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์การตั้งไว้ จึงมีการใช้แบบจำลองของระบบทรัพยากรแทน ซึ่งตั้งอยู่บนแนวความคิดว่า องค์การเป็นระบบเปิด ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการแลกเปลี่ยน (exchanged) และการแข่งขัน (competition) 3) การประเมินประสิทธิผลโดยหลักเกณฑ์ (the multiple criteria of effectiveness) วิธีการนี้มีความเหมาะสมเป็นที่ยอมรับกันในวงกว้าง ทั้งในแง่ของนักวิชาการ และเมื่อได้นำมาใช้ในการวัดประสิทธิผลขององค์การสำหรับในทางปฏิบัติใช้ประเมินหน่วยงานต่าง ๆ ได้ กล่าวคือ ความสามารถในการผลิตและประสิทธิภาพโดยวัดจากผลผลิต ลักษณะขององค์การ และพฤติกรรมในการผลิต

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ

Henri Fayol (1949) หนึ่งในบิดาแห่งการจัดการสมัยใหม่ ได้พัฒนาทฤษฎีการจัดการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารองค์กร โดยแนวคิด POCCC (Planning, Organizing, Commanding, Coordinating, Controlling) เป็นเครื่องมือที่ Fayol เสนอให้ใช้ในการบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการนี้มุ่งเน้นที่กระบวนการจัดการที่ชัดเจนและครอบคลุม ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) การวางแผน (Planning) การวางแผนถือเป็นก้าวแรกของกระบวนการบริหาร โดยผู้จัดการจะกำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุและกำหนดแผนงานที่เหมาะสมในการดำเนินการ Fayol เน้นว่าการวางแผนที่ดีต้องมีความยืดหยุ่นเพื่อปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์

2) การจัดองค์กร (Organizing) เมื่อมีแผนงาน ผู้จัดการต้องจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมทั้งบุคลากร วัสดุ และงบประมาณ เพื่อให้มั่นใจว่าทุกส่วนสามารถดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

3) การสั่งการ (Commanding) การสั่งการเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้จัดการ เพื่อให้พนักงานเข้าใจถึงเป้าหมายขององค์กรและหน้าที่ของตน Fayol ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารที่ชัดเจนระหว่างผู้จัดการและพนักงาน

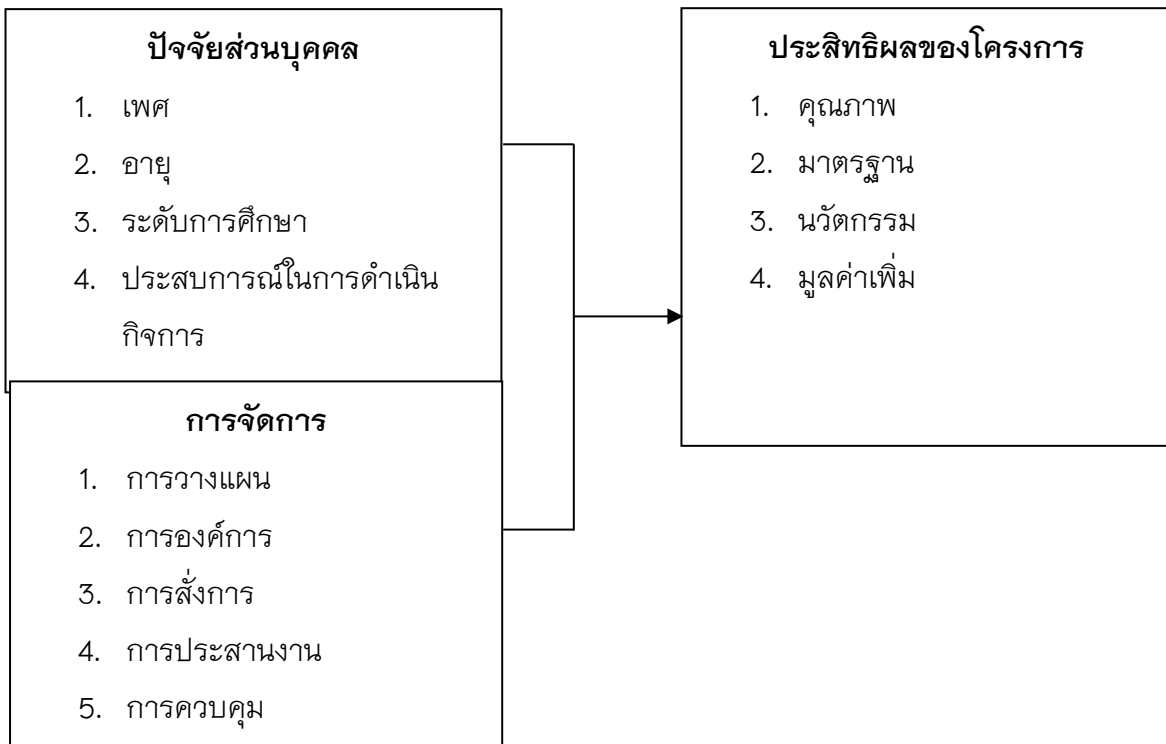
4) การประสานงาน (Coordinating) การประสานงานเป็นกระบวนการที่ช่วยลดความขัดแย้งในองค์กร โดยเชื่อมโยงหน่วยงานต่าง ๆ ให้ทำงานร่วมกันอย่างสอดคล้องเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

5) การควบคุม (Controlling) การควบคุมเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการ โดยตรวจสอบว่ากิจกรรมที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับแผนที่วางไว้หรือไม่ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทันทีหากมีข้อบกพร่อง

ทฤษฎี POCCC ของ Fayol เป็นพื้นฐานสำคัญที่องค์กรสามารถนำไปใช้ได้ในทุกระดับเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ และยังเป็นแนวทางที่ช่วยให้องค์กรปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี กรมการพัฒนาชุมชนได้สนับสนุนให้มีเครือข่ายองค์ความรู้ Knowledge – Based OTOP : KBO จำนวน 75 เครือข่าย จัดทำทะเบียนเครือข่ายองค์ความรู้ KBO สนับสนุนให้กลุ่มผู้ผลิตชุมชนมีการเรียนรู้จากเครือข่าย KBO จังหวัด พร้อมทั้งหาความต้องการของกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) (Training Needs : TN) โดยมีหลักสำคัญ คือการเชื่อมโยงแหล่งความรู้ในท้องถิ่นและชุมชนมาพัฒนาผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ภายใต้การสนับสนุนของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานด้านเทคนิคการผลิตที่เกี่ยวข้อง มีการเสริมสร้างความรู้ ทักษะและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้มีความโดดเด่น มีคุณภาพมาตรฐานพร้อมที่จะจำหน่ายทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศได้ ที่สำคัญผลิตภัณฑ์นั้นยังคงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของชุมชนอย่างเด่นชัด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษา การประเมินโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งสิ้น 218 คน (ข้อมูลจากทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ณ วันที่ 10 กรกฎาคม 2567) โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบดีค่าประชากร จากสูตรของ Taro Yamane (จินตจุฑา จันท์ประสิทธิ์, 2559 หน้า 44–45) ได้จำนวน 142 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นแบบกำหนดข้อเลือกตอบ การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่า ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาแปลงรหัสตัวเลข และสร้างตัวแปร แล้วบันทึกลงโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ ค่าความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี มี 4 ด้าน ได้แก่ คุณภาพ มาตรฐาน นวัตกรรม และมูลค่าเพิ่ม ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรีโดยรวม

(n=142)

ประสิทธิผลโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านคุณภาพ	4.83	0.39	มากที่สุด	2
2. ด้านมาตรฐาน	4.35	0.62	มากที่สุด	4
3. ด้านนวัตกรรม	4.80	0.49	มากที่สุด	3
4. ด้านมูลค่าเพิ่ม	4.85	0.37	มากที่สุด	1
รวม	4.71	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความเห็นของผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.52) หากพิจารณารายด้านพบว่า ประสิทธิภาพของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยมีความเห็นด้านมูลค่าเพิ่ม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.37) รองลงมาคือ ด้านคุณภาพ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.39) ด้านนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.49) และด้านมาตรฐาน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบความเห็นของผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ จากผลการทดสอบความแตกต่างความเห็นของผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี พบว่าในภาพรวมมี Sig เกินกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าของผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอ เขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่
จำแนกตามเพศ

(n=142)

ประสิทธิผลโครงการ	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1. ด้านคุณภาพ	4.74	0.50	4.85	0.36	-1.200	0.232
2. ด้านมาตรฐาน	3.79	0.40	4.4	0.60	-6.032	0.000*
3. ด้านนวัตกรรม	4.58	0.70	4.83	0.44	-1.578	0.130
4. ด้านมูลค่าเพิ่ม	4.75	0.41	4.87	0.36	-1.249	0.214
รวม	4.46	0.38	4.74	0.37	-3.1	0.002*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรีที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่าในภาพรวม มีค่า Sig. ต่ำกว่า 0.05 นั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในด้านมาตรฐานแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในด้านคุณภาพ ด้านนวัตกรรม และด้านมูลค่าเพิ่ม

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่
จำแนกตามประสบการณ์ในการดำเนินงาน

(n=142)

ประสิทธิผลโครงการ	แห่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1. ด้านคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.256	3	0.752	5.520	0.001*
	ภายในกลุ่ม	18.799	138	0.136		
	รวม	21.055	141			
	ระหว่างกลุ่ม	1.546	3	0.515	1.329	0.267

2. ด้านมาตรฐาน	ภายในกลุ่ม	53.515	138	0.388		
	รวม	55.061	141			
	ระหว่างกลุ่ม	4.039	3	1.346	6.286	0.000*
3. ด้านนวัตกรรม	ภายในกลุ่ม	29.551	138	0.214		
	รวม	33.590	141			
	ระหว่างกลุ่ม	2.367	3	0.789	6.543	0.000*
4. ด้านมูลค่าเพิ่ม	ภายในกลุ่ม	16.639	138	0.121		
	รวม	19.005	141			
	ระหว่างกลุ่ม	1.346	3	0.449	3.224	0.025*
รวม	ภายในกลุ่ม	19.205	138	0.139		
	รวม	20.551	141			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมต่างกัน พบว่า ในภาพรวมมีค่า Sig. เกินกว่า 0.05 นั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในด้านคุณภาพ นวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในด้านมาตรฐาน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม

(n=142)

การจัดการ	ประสิทธิผลของโครงการ		
	r	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการวางแผน	0.750	0.000**	สูง
ด้านการจัดองค์การ	0.532	0.000**	ปานกลาง
ด้านการสั่งการ	0.861	0.000**	สูง
ด้านการประสานงาน	0.791	0.000**	สูง
ด้านการควบคุม	0.821	0.000**	สูง
รวม	0.841**	0.000**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Pearson Correlation ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 พบว่า การจัดการ ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน และด้านการควบคุม ทั้งโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม ด้านการประสานงาน ด้านการวางแผน และด้านการจัดองค์การตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมินระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ได้รับการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความเหมาะสมกับการใช้งาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค บรรลุเกณฑ์ที่มีความทันสมัย เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการต่อยอด พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจ และยังคงสะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ที่มีหลักสำคัญคือการเชื่อมโยงแหล่งความรู้ในท้องถิ่นและชุมชนมาพัฒนาผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ภายใต้การสนับสนุนของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานด้านเทคนิคการผลิตที่เกี่ยวข้อง มีการเสริมสร้างความรู้ ทักษะและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ให้มีความโดดเด่น มีคุณภาพมาตรฐานพร้อมที่จะจำหน่ายทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศได้ ที่สำคัญผลิตภัณฑ์นั้นยังคงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของชุมชนอย่างเด่นชัด สำหรับด้านที่เห็นน้อยที่สุด คือ ด้านมาตรฐาน ทั้งนี้อาจเกิดจากการดำเนินการขอรับมาตรฐานต่าง ๆ ที่มีความเข้มงวด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทันเวลาที่ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวัฒน์ สิงทิต (2558) ได้ศึกษาถึงประสิทธิผลการบริหารโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.90

ผลการเปรียบเทียบ ระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ (1) ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในด้านมาตรฐานแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในด้านคุณภาพ ด้านนวัตกรรม และด้านมูลค่าเพิ่ม (2) ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในด้านมูลค่าเพิ่มแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในด้านคุณภาพ มาตรฐาน และนวัตกรรม (3) ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในด้านคุณภาพ นวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในด้านมาตรฐาน (4) ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ของอำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี ไม่แตกต่างกันในด้านคุณภาพ ด้านมาตรฐาน ด้านนวัตกรรม และด้านมูลค่าเพิ่ม

องค์ความรู้ใหม่

แนวทางในการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในชุมชน ประกอบด้วย

1) การสร้างระบบสนับสนุนที่ยั่งยืน โดยจัดตั้งศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ในแต่ละประเภท พร้อมคำแนะนำที่ชัดเจน เพื่อช่วยลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการขอรับรองมาตรฐาน และใช้ระบบดิจิทัล เช่น แพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้ผลิตและผู้เชี่ยวชาญ

2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงนวัตกรรม โดยส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและการออกแบบสมัยใหม่ มาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มความโดดเด่นของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งจัดโปรแกรมฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบการในด้านการตลาดและการวิจัยแนวโน้มผู้บริโภค

3) การสร้างความร่วมมือแบบบูรณาการ โดยสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตและการตลาดอย่างยั่งยืน และสร้างเครือข่าย KBO ระดับภูมิภาค เพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้และการพัฒนาระหว่างพื้นที่

4) การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาเกณฑ์การประเมินผลที่ครอบคลุมและทันสมัย โดยเน้นที่คุณภาพ มาตรฐาน นวัตกรรม และมูลค่าเพิ่ม และใช้ระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตามความก้าวหน้าและปรับปรุงแผนปฏิบัติการของโครงการตามผลการประเมิน

5) การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เช่น การจัดแสดงสินค้าชุมชน และการสร้างแบรนด์ผ่านช่องทางออนไลน์ และส่งเสริมการตลาดต่างประเทศด้วยการจับคู่ธุรกิจกับผู้จัดจำหน่ายในต่างประเทศ

แนวทางเหล่านี้มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในระดับท้องถิ่นให้มีความยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและตลาด โดยเชื่อมโยงทรัพยากรทุกภาคส่วนเพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี คือ การดำเนินโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ ควรมีการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการรับรองมาตรฐาน เพื่อให้ข้อมูลสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่มาตรฐานต่าง ๆ กำหนด ซึ่งจากตารางที่ 4.4 จะพบว่า ผู้ผลิต และผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ในพื้นที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตลาดต้องการ เช่น ประเภทของผลิตภัณฑ์ การนำไปใช้ประโยชน์ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ต้องการของตลาดในปัจจุบันและในอนาคต เป็นต้น ซึ่งอาจเป็น

ปัจจัยที่ทำให้ระดับประสิทธิผลของโครงการมากยิ่งขึ้น และเป็นอีกแนวทางในการนำไปศึกษาวิจัย เพื่อขยายแนวคิดในการวิจัยให้กว้างขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2566). แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี 2566. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานวิเคราะห์งบประมาณ กองแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน.
- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2566). แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี พ.ศ.2566 – 2570 ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ดีไซน์ แอนด์พริ้นท์ติ้ง.
- กานต์กมล สุภาแดง. (2559). การจัดการการปลูกมันฝรั่งของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- จินต์จุฑา จันท์ประสิทธิ์. (2559). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของบุคลากรทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- พัชรินทร์ อินไธ. (2558). การประเมินประสิทธิผลโครงการตามยุทธศาสตร์ด้านการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน. (2567, 20 กรกฎาคม). ฐานข้อมูลเครือข่ายองค์ความรู้ KBO (Knowledge – Based OTOP : KBO). สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน. <https://cep.cdd.go.th/otop-data>
- อนุวัฒน์ สิงทิต. (2558). ประสิทธิภาพการบริหารโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Performance of Duties of Local Politicians In Rai Kao Subdistrict,
Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province

พ.อ.อ.หญิงวาสนา คล้ายแก้ว

Col. Wasana Klaikaew

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน สำนักงานเทศบาลตำบลปราณบุรี

Operational Level Administrative Officer, Pranburi Subdistrict Municipality Office

E-mail: wassana.kla@rmutr.ac.th

Received 27-11-2024; Revised 30-12-2024; Accepted 31-12-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที ค่าเอฟ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับมาก (2) ประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน (3) การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวก

คำสำคัญ: สมรรถนะ ปฏิบัติหน้าที่ นักการเมืองท้องถิ่น การบริหารจัดการท้องถิ่น ธรรมาภิบาล

Abstract

This research aimed to (1) to assess the performance of local politicians in Rai Kao Subdistrict, Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province; (2) to compare the performance of local politicians in Rai Kao Subdistrict, Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province classified by individual factors; and (3) to test the relationship between performance in accordance with the principles of good governance and the performance of local politicians in Rai Kao Subdistrict, Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province.

This research is a quantitative research using a questionnaire as a tool for collecting data. The sample group is people aged 18 years and over living in Rai Kao Subdistrict, Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province, totaling 400 people. Statistics used for data analysis include percentage, mean, standard deviation, t-value analysis, F-value analysis, and Pearson's product moment correlation coefficient analysis.

It was found that (1) the performance of local politicians in Rai Kao Subdistrict, Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province was at a high level. (2) People with different genders, ages, education levels, occupations, and average monthly incomes had similar opinions on the performance of local politicians in Rai Kao Subdistrict, Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province. (3) Performance according to the principles of good governance and the performance of local politicians in Rai Kao Subdistrict, Sam Roi Yot District, Prachuap Khiri Khan Province had a positive relationship.

Keywords: Competency, Performing Duties, Local Politician; Local administration management; Good Governance

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปูพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยและเรียนรู้การปกครองตนเองเป็นการแบ่งเบาภาระรัฐบาลและให้ประชาชนในท้องถิ่นหาทางแก้ปัญหาตามกลไกการบริหารต่าง ๆ ด้วยตนเอง การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการกระจายอำนาจจะนำไปสู่การพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยซึ่งจะเป็นฐานสำคัญของการเมืองระดับชาติโดยรวม จากการจัดตั้งให้มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ระบบการเมืองท้องถิ่นเกิดขึ้น มีการถ่ายโอนภารกิจ รายได้และเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลให้มีความตื่นตัวมากขึ้น นักการเมืองท้องถิ่นจึงกลายเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมีหน้าที่บริหารงานและใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อพัฒนางานด้านคมนาคมและการขนส่ง ได้แก่ การก่อสร้างและ

บำรุงรักษาถนน ทางเดิน และทางเท้า การจัดการโดยสารประจำทางสาธารณะ ด้านสาธารณสุขโรค ได้แก่ การพัฒนาระบบไฟฟ้าสาธารณะ การออกแบบทางระบายน้ำ การบริการด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ด้านสาธารณสุขการ ได้แก่ การบริการเรื่องการศึกษา สถานือนามัย สาธารณสุข สวนสาธารณะประจำท้องถิ่น การจัดกิจกรรมประจำปีเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี และด้านผังเมือง ได้แก่ การจัดแบ่งเขตการใช้ที่ดินเป็นสัดส่วนที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ท้องถิ่นพัฒนาเกิดความเจริญ ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีปลอดภัย อย่างไรก็ตามอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานของนักการเมืองท้องถิ่นยังประสบปัญหาด้านโครงสร้างการบริหารและงบประมาณ กล่าวคือผู้บริหารท้องถิ่นไม่มีอิสระและอำนาจในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง และงบประมาณส่วนใหญ่ได้รับจากรัฐ ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนให้น่าอยู่ปลอดภัย ทำให้คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้นด้วยการส่งเสริม สนับสนุนจัดการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านการคมนาคม ด้านสาธารณสุขโรค ด้านสาธารณสุขการและด้านผังเมือง โดยอาศัยอำนาจในการบริหารจัดการและงบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นมากที่สุด เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดบริการสาธารณะตามภารกิจหน้าที่และภารกิจที่ได้รับ การถ่ายโอนจากรัฐ ให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ทั้งนี้ในการดำเนินการให้บริการสาธารณะมีแนวทางและขอบข่ายที่แตกต่างกันไปตามรูปแบบของแต่ละท้องถิ่น ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นที่ประชาชนเลือกเข้ามาจะต้องพยายามหามาตรการ วิธีการต่างๆ และบริหารจัดการใช้งบประมาณเพื่อให้ท้องถิ่นของตนสามารถจัดบริการสาธารณะได้อย่างราบรื่นตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ (พระมหานริศ ญาณวฑฺฒโฒ และ พระมหาอภิวัชร อภิวัชรโร, 2565)

ตำบลไร่เก่า ประกอบไปด้วยหมู่บ้าน 8 หมู่บ้าน คือ บ้านตาลเจ็ดยอด บ้านไร่ดินทอง บ้านไร่เจริญ บ้านตลาดไร่เก่า บ้านสามร้อยยอด บ้านห้วยขมิ้น บ้านหนองไทร และบ้านหนองจิก ซึ่งนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตตำบลไร่เก่า มีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ 3) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และ 4) ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม และมีจิตสาธารณะ 5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน 6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ 7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ (เทศบาลตำบลไร่เก่า, 2566) และนักการเมืองท้องถิ่นเองยังมองถึงกลไกการสร้างพลังการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้ได้มากขึ้น แต่กลับไม่สามารถยกระดับการพัฒนาไปสู่กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้มากนัก ด้วยปัจจัยหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างและอำนาจที่ผูกติดอยู่กับนักการเมืองระดับชาติ การทุจริตคอร์รัปชันไม่ได้แตกต่างไปจากภาคการเมืองระดับชาติ ความรู้เรื่องการบริหารจัดการองค์กรยังน้อย การทำหน้าที่ในเชิงสภาท้องถิ่นยังไม่มีบทบาทที่ชัดเจน

อีกทั้งการรวมกลุ่มทางอิทธิพลเพื่อการควบคุมกิจกรรมในท้องถิ่นให้มากขึ้น ขาดการตรวจสอบจากประชาชนที่ขาดความรู้เรื่องประชาธิปไตย เป็นต้น (ทักษิณ ประชามอญ, 2564)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แล้วนำผลการวิจัยที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่าอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้มีสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ

Boyatzis (1982) ให้ความหมายว่า สมรรถนะ คือ คุณลักษณะเบื้องต้นที่อยู่ภายในบุคคล หมายถึง แรงจูงใจ (Motive) คุณลักษณะ (Trait) ทักษะ (Skill) มโนทัศน์ต่อตนเอง (Self-Image) บทบาททางสังคม (Social Role) และความรู้ (Knowledge) ที่บุคคลใช้เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จหรือสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นสมรรถนะจึงเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทำให้บุคคลสามารถสร้างงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงาน

Spencer & Spencer (1993) กล่าวว่า คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ที่เป็นองค์ประกอบสมรรถนะของบุคคล ประกอบด้วย 1) การรับรู้ตนเอง (Self-Concept) 2) ความรู้ (Knowledge) 3) ทักษะ (Skill) 4) แรงจูงใจ (Motive) และ 5) อุปนิสัย (Trait)

McClelland (1973) ได้อธิบายไว้ว่า สมรรถนะประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ส่วน คือ 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ทักษะ (Skill) 3) ความรู้สึกรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) 4) อุปนิสัย (Trait) และ 5) แรงจูงใจ (Motive)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

การบริหารจัดการที่ดีในภาครัฐ (Good Governance) หรือบางที่เรียกกันว่าธรรมาภิบาลนั้น จะช่วยกระตุ้นให้ภาครัฐ และภาคเอกชนยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรมรวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคม ถ้าการควบคุมย่อยอ่อนหรือหน่วยงานในภาครัฐมีส่วนรู้เห็นเป็นใจกับการทุจริตหรือการเอา

รัดเอาเปรียบสังคมและผู้บริโภคของธุรกิจเอกชนหรือมีการร่วมมือกันระหว่างคนในภาครัฐกับในภาคเอกชนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบแล้วจะเป็นอุปสรรคซึ่งทำให้การเสริมสร้างจริยธรรมในการทำธุรกิจเป็นไปได้ลำบาก (รัชยา ภัคดีจิตต์, 2562)

สำนักนายกรัฐมนตรี (2542) กล่าวว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติ สำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยได้กำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้น ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 ทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติและรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา หลักยึดในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี (หลักธรรมาภิบาล) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มี 6 ประการ คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนักการเมืองท้องถิ่นและบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่น

พระมหานิรุต ญาณวฑูโต, พระมหาอภิวัชร อภิวัชรโร (2565) ได้สรุปความหมายของนักการเมืองท้องถิ่น หมายถึง บุคคลที่ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้ตัดสินใจเลือกเข้าเป็นตัวแทนของท้องถิ่นในการทำงานประสานกับหน่วยงานของรัฐบาลกับประชาชนเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น มีชื่อเรียกแตกต่างกันตามรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ นายก อบจ. นายก อบต. นายกเทศมนตรี ผู้ว่าราชการกรม. นายกเมืองพัทยา

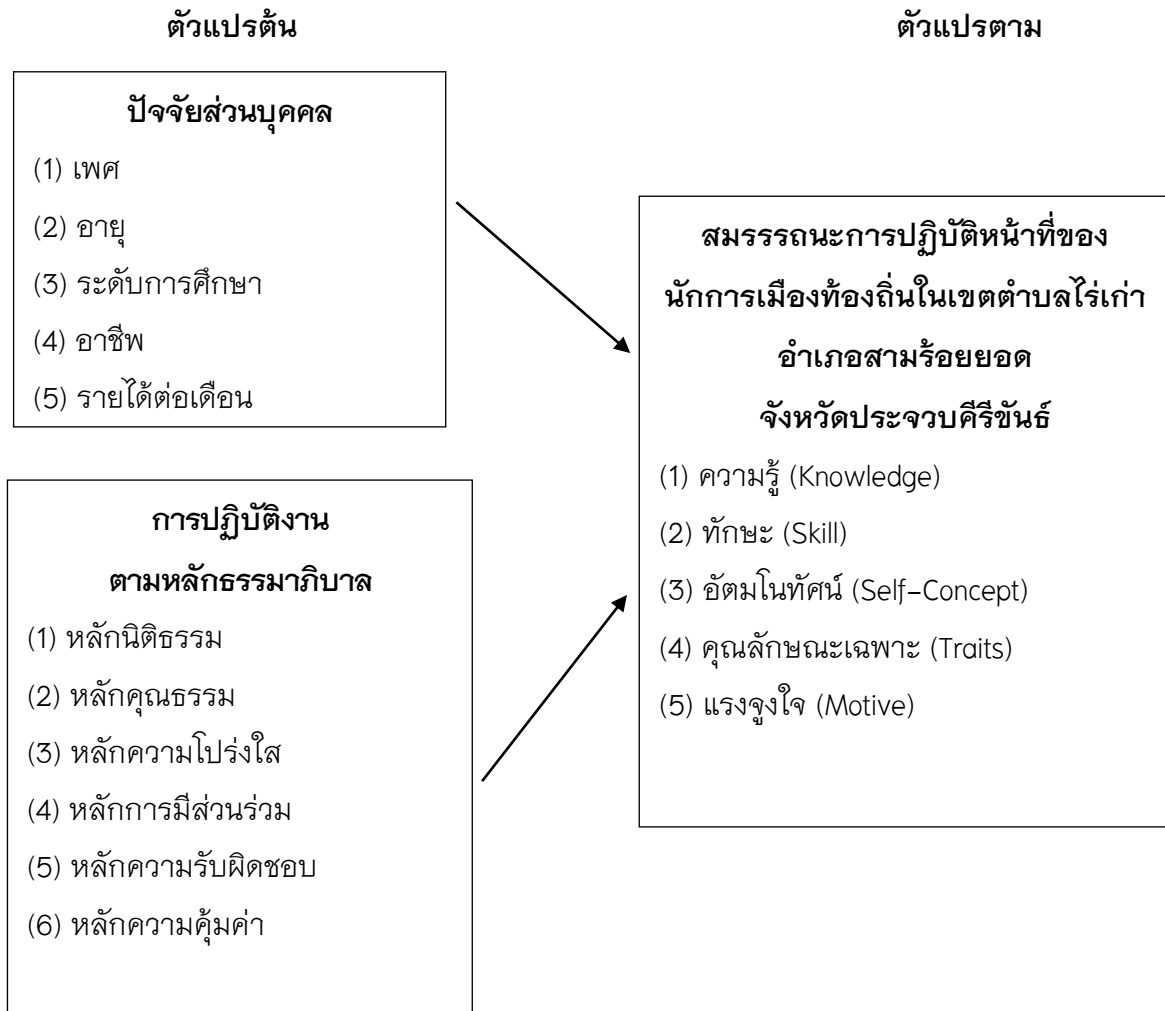
Yuki (1998) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่จำเป็นต่อประสิทธิภาพของนักการเมืองท้องถิ่นได้แก่

- 1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ (Personality) ประกอบด้วย มีพลังสูง มีความทนทานต่อความเครียด มีความมั่นใจในตนเอง มีความเชื่อมั่นอำนาจภายในตนเอง มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์มีคุณธรรมและความซื่อสัตย์ยึดมั่นในหลักการ
- 2) คุณลักษณะด้านแรงจูงใจ (Motivation) ประกอบด้วย มีแรงจูงใจด้านอำนาจสังคมมีความต้องการมุ่งมั่นความสำเร็จสูง มีความต้องการด้านความรักผูกพัน
- 3) คุณลักษณะด้านความสามารถ (Ability) ประกอบด้วย มีความสามารถทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะด้านความคิด และมีทักษะในการเกลี้ยกล่อม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดย ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของสำนักนายกรัฐมนตรี (2542) มาเป็นกรอบตัวแปรต้น คือ การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักการมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ และ (6) หลักความคุ้มค่า และได้ประยุกต์ทฤษฎีสมรรถนะของ McClelland

(1973) มาเป็นตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย (1) ความรู้ (Knowledge) (2) ทักษะ (Skill) (3) อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) (4) คุณลักษณะเฉพาะ (Traits) (5) แรงจูงใจ (Motive) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอน ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวัด คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 400 คน โดยได้ออกแบบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปรับจากเครื่องมือการวิจัยในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ได้คำถามที่มีความสอดคล้องกับบริบทของประชากรที่ศึกษามากที่สุด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 6,779 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สุ่มจากประชาชนที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้จำนวน 400 คน โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ Taro Yamane. (1967). ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (e) 5%

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ในการวิจัยโดยการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย (1) เพศ (2) อายุ (3) ระดับการศึกษา (4) อาชีพ และ (5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามแนวคิดและทฤษฎีของ สำนักนายกรัฐมนตรี (2542) แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักการมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ และ (6) หลักความคุ้มค่า

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามแนวคิดและทฤษฎีของ McClelland (1973) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (1) ความรู้ (Knowledge) (2) ทักษะ (Skill) (3) อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) (4) คุณลักษณะเฉพาะ (Traits) และ (5) แรงจูงใจ (Motive)

โดยแบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตรฐานวัดแบบของ ลิกเคิร์ต สเกล (Likert scale) มี 5 ระดับ ดังนี้ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่

2.1 วิเคราะห์การเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ค่าเอฟ (F-Test, One-Way ANOVA) และเมื่อพบว่าความแปรปรวนมี

ความแตกต่างกันจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)

2.2 วิเคราะห์การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ผลการศึกษาวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์ระดับ สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านคุณลักษณะเฉพาะ รองลงมา คือ ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านแรงจูงใจ ด้านทักษะ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความรู้

3. ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม รองลงมาคือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม

4. ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยสามารถสรุปได้ว่า พบว่า ประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวก โดยรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ถ้ามีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลมากขึ้นก็จะทำให้สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มากขึ้นด้วย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ในครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.ระดับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณลักษณะเฉพาะ รองลงมา คือ ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านแรงจูงใจ โดยทั้ง 3 ด้าน มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยจึงจะอภิปรายเฉพาะ 3 ประเด็นนี้

1) ด้านคุณลักษณะเฉพาะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะ นักการเมืองท้องถิ่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อประชาชนในท้องถิ่น มีคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์ ในการทำงาน มีความรับผิดชอบในงานและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนในท้องถิ่น และปฏิบัติหน้าที่โดยนึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่ศึกษาพบว่า สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ ด้านคุณลักษณะเฉพาะ ของนักการเมืองท้องถิ่น สอดคล้องกับทฤษฎีของ Spencer & Spencer (1993) เสนอไว้ว่า อุปนิสัย (Trait) เป็นคุณลักษณะทางกายภาพของบุคคล ซึ่งจะแสดงออกมาเพื่อตอบสนองต่อข้อมูลหรือสถานการณ์ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ อุปนิสัยเป็นสิ่งที่เกิดจากการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู ประสบการณ์ และการเรียนรู้ของบุคคล สมรรถนะด้านอุปนิสัย เช่น การควบคุมอารมณ์ภายใต้สภาวะความกดดัน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา แก้วเอี่ยม (2562) ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ ด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมาก

2) ด้านอัตมโนทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีภาพลักษณ์ที่ดีในการแสดงออกทางพฤติกรรมและอารมณ์อย่างเหมาะสม สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหันได้ มีค่านิยมและเจตคติที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Confidence) โดยสามารถปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของท้องถิ่นได้อย่างเคร่งครัด

เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่ศึกษาพบว่า สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ ด้านอัตมโนทัศน์ ของนักการเมืองท้องถิ่น สอดคล้องกับทฤษฎีของ McClelland (1973) เสนอไว้ว่า ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) ได้แก่ ทศนคติ ค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนหรือสิ่งทีบุคคลเชื่อว่าตัวเองเป็น เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Confidence)

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิสพงศ์ จันทร์นิล (2561) ศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 1 กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงาน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง อยู่ในระดับมาก

3) ด้านแรงจูงใจ เป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะพลังใจเชิงบวกที่เห็นประชาชนมีชีวิตที่สะดวกสบายทำให้นักการเมืองท้องถิ่นเกิดความมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย คุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นที่ได้รับทำให้นักการเมืองท้องถิ่นตั้งใจปฏิบัติงาน ให้เกิดผลสำเร็จเป็นอย่างดี ความภาคภูมิใจของนักการเมืองท้องถิ่นที่เห็นประชาชนมีความสุขทำให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุให้เป้าหมายที่ตั้งไว้ และการมีมาตรการความปลอดภัยที่เพียงพอและเหมาะสมในท้องถิ่นทำให้นักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่ศึกษา สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ ด้านแรงจูงใจ ของนักการเมืองท้องถิ่น สอดคล้องกับทฤษฎีของ Spencer & Spencer (1993) เสนอไว้ว่า แรงจูงใจ (Motive) แรงจูงใจจะเป็นตัวผลักดันหรือกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือเป็นตัวกำหนดทิศทางหรือทางเลือกในการแสดงพฤติกรรม เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายหรือหลักหนึ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนไม่พึงปรารถนา เช่น เมื่อบุคคลตั้งเป้าหมายที่ท้าทายจะทำให้เขามีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ และจะใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อจะทำงานให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยลักษณ์ ไพโรธณธ์ (2561) ศึกษาเรื่องสมรรถนะการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคาย ด้านแรงจูงใจ อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบของสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน โดยเมื่อพิจารณาแล้วสรุปได้ว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเหมือนกันว่านักการเมืองท้องถิ่นของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ปฏิบัติงานสำเร็จจุล่งตามเป้าหมาย

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยลักษณ์ ไพโรธณธ์ (2561) ศึกษาเรื่องสมรรถนะการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด

หนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงาน ของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา โดยรวมสมรรถนะการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลกับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ส่งผลให้นักการเมืองท้องถิ่นของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ พฤติกรรม หรือคุณลักษณะการแสดงออกมาเป็นวิธีคิดและพฤติกรรมในการทำงานที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงาน และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น มากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับสูง ซึ่งเห็นได้จากการที่นักการเมืองท้องถิ่นสนับสนุนให้ท้องถิ่นตรากฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้สังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตาม สนับสนุนให้ท้องถิ่นตรากฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัย สนับสนุนให้ท้องถิ่นตั้ง กฎระเบียบที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีการบังคับใช้กันอย่างเสมอภาคไม่มีการเลือกปฏิบัติแบบสองมาตรฐาน และสนับสนุนให้ท้องถิ่นตรากฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้เป็นธรรม

เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่ศึกษา พบว่า สอดคล้องกับคำอธิบายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของรัชยา ภักดีจิตต์ (2562) เสนอไว้ว่า ธรรมาภิบาลนั้น จะช่วยกระตุ้นให้ภาครัฐและภาคเอกชนยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรมรวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมถ้าการควบคุมย่อยหย่อนหรือหน่วยงานในภาครัฐมีส่วนรู้เห็นเป็นใจกับการทุจริตหรือการเอาเปรียบสังคมและผู้บริโภคของธุรกิจเอกชนหรือมีการร่วมมือกันระหว่างคนในภาครัฐกับในภาคเอกชนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบแล้วจะเป็นอุปสรรคซึ่งทำให้การเสริมสร้างจริยธรรมในการทำธุรกิจเป็นไปได้ลำบาก

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัย พระครูวิมลภาณ รัชตมงคลชล (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการวัดตามหลักธรรมาภิบาล ผลการศึกษาพบว่า หลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการวัดอยู่ในระดับสูงมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย (2560) ศึกษาเรื่องรูปแบบสุขภาวะในองค์การ ธรรมาภิบาล และหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อ

เสริมสร้างสมรรถนะ และการเป็นสมาชิกที่ดี ของพนักงานในตลาดสี่มุมเมือง ผลการศึกษาพบว่า การใช้หลักการมาภิบาลในองค์การมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมไปยังสมรรถนะในการทำงานของพนักงานตลาดสี่มุมเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารงานท้องถิ่นเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในบริบทที่เน้นความเป็นประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาสมรรถนะของนักการเมืองท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลส่งผลโดยตรงต่อสมรรถนะ การปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองในระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ การพัฒนาคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความซื่อสัตย์ ทักษะการสื่อสาร และความรับผิดชอบ เป็นปัจจัยสำคัญที่ควรให้ความสำคัญ แนวทางแก้ไขปัญหามาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักการเมืองท้องถิ่นมีดังนี้

1) **การพัฒนาทักษะและความรู้ ประกอบด้วย** (1) การจัดอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาล การบริหารจัดการทรัพยากร และการสื่อสารเชิงนโยบาย เพื่อให้ให้นักการเมืองท้องถิ่นสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในบริบทสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (2) เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะและกฎหมายท้องถิ่น เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและโปร่งใส

2) **การสื่อสารและสร้างความไว้วางใจ ประกอบด้วย** (1) พัฒนาทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนและโปร่งใส เพื่อสร้างความเข้าใจและความไว้วางใจจากประชาชน และ (2) ใช้เทคโนโลยีเพื่อสื่อสารข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานแก่ประชาชนในรูปแบบที่เข้าถึงได้ง่าย

3) **การส่งเสริมธรรมาภิบาล ประกอบด้วย** (1) ยึดหลักนิติธรรมและความโปร่งใสในทุกกระบวนการบริหารงานท้องถิ่น และ (2) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ โดยการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4) **การเสริมสร้างจิตสาธารณะ ประกอบด้วย** (1) ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงาน เช่น ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ และความรับผิดชอบต่อสังคม และ (2) พัฒนากลไกการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของนักการเมืองท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่ามีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม

5) **การปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงาน ประกอบด้วย** (1) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน เช่น การจัดพื้นที่ทำงานที่สะอาดและปลอดภัย รวมถึงการจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่จำเป็น และ (2) สนับสนุนการทำงานเป็นทีมและการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) นักการเมืองท้องถิ่นจึงควรมีการเข้ารับการฝึกอบรมและสัมมนาในหลักสูตรที่เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ขั้นตอนการทำงาน เทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้ หรือสภาพการปฏิบัติงานผันแปรไปจากที่ได้คาดคะเนไว้ เพื่อให้มีความรู้มาประยุกต์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

2) นักการเมืองท้องถิ่นจึงควรมีทักษะการสื่อสารที่ดี กระชับ ชัดเจน ตรงประเด็น สามารถสร้างความเข้าใจ และความชัดเจนให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) นักการเมืองท้องถิ่นจึงควรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ตามกฎระเบียบของท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด

4) นักการเมืองท้องถิ่นจึงควรปฏิบัติงานตามมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการการเมืองท้องถิ่น โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ และความผาสุกของประชาชนโดยรวม และมีจิตสาธารณะโดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ให้มีอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อประเทศชาติและต้องถือเอาประโยชน์ประเทศชาติและประชาชนเป็นสิ่งสูง ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และอุทิศตนปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยมุ่งหมายให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรมผาสุกและสามัคคีปรองดอง

5) นักการเมืองท้องถิ่นจึงควรมีการจัดสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี มีความปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ ตลอดจนมีการปรับปรุงสภาพการทำงานและวิธีการทำงานที่ปลอดภัย และข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยถึงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการลงพื้นที่สัมภาษณ์ประชาชนในท้องถิ่นในเรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แล้วนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อทำการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพร่วมกับเชิงปริมาณ

2. ควรทำการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลให้สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้ประสบผลสำเร็จและครอบคลุมในทุกด้าน เช่น ปัจจัยเชิงใจ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ดิศพงษ์ จันทรนิล. (2561). การพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 1 กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- ทักษิณ ประชามอญ. (2564). บริบทและการพัฒนาการเมืองระดับท้องถิ่นไทย. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 7 “วิถีพุทธ วิถีชุมชน รากฐานชีวิตทัศน์เชิงสังคมล้านนาในสังคมวิถีใหม่” วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เทศบาลตำบลไร่เก่า. (2566). คำสั่งเทศบาลตำบลไร่เก่า ที่ 1189/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. ประจวบคีรีขันธ์ : เทศบาลตำบลไร่เก่า.
- พระมหานิรุต ญาณวุฑฺโฒ และ พระมหาอภิวัชร อภิวัชฺโชร. (2565). นักการเมืองท้องถิ่นในระบบราชการ. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์ (Journal of Interdisciplinary Innovation Review)*, 5(1), 177–194.
- พระครูวิมลภาณ รัชตมงคลชล. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการวัดตามหลักธรรมาภิบาล. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 12(1), 89–100.
- รัชยา ภัคดีจิตต์. (2562). *ธรรมาภิบาล เพื่อการบริหารภาครัฐและภาคเอกชน = Good governance, public and private management* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วลัยลักษณ์ ไพรสณฑ์. (2561). สมรรถนะการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 11(1), 27–34.
- วาสนา แก้วเอียน. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย. (2560). รูปแบบสภาวะในองค์การ ธรรมาภิบาล และหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ และการเป็นสมาชิกที่ดี ของพนักงานในตลาดสี่มุมเมือง. งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 9 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 28–29 กันยายน 2560, 710–722.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

Boyatzis, R. E. (1982). *The Competent Manager: A model of Effective Performance*. New York : John Wiley and Sons Inc.

McClelland, D. C. (1973). Testing for Competence Rather than Intelligence. *American Psychologists*, 28(1), 1–14.

Spencer, L.M. & Spencer S. M. (1993). *Competence at work*. New York: John Wiley.

Yukl, G. (1998). *Leadership in organizations* (4thed.). Prentice –Hill.

รูปแบบการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ไปปฏิบัติ

Model for implementing the policy to promote high value agricultural products in

Prachinburi Province

สุกัญญา เรืองรูป¹ และวรสิทธิ์ เจริญพุด²

Sukanya Rueangrup¹ and Vorsit Charernpud²

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต¹ อาจารย์²

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์^{1,2}

Master's Degree Student in the Master of Public Administration Program Lecturer^{1,2}

College of Innovative Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

E-mail: sukanya.rue@rmutr.ac.th¹, Worasitc@yahoo.com²

Received 02-12-2024; Revised 30-12-2024; Accepted 31-12-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ไปปฏิบัติ (2) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติ กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ (3) เพื่อนำเสนอรูปแบบการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 230 คน ได้แก่กลุ่มผู้ประกอบการเกษตรมูลค่าสูงเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัย (1) การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติ พบว่า อยู่ในระดับมาก (2) ความสัมพันธ์ระหว่างการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติ กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ (3) ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี สามารถพยากรณ์ การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ได้ร้อยละ 87.6 ประกอบด้วย รูปแบบการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติประกอบด้วยปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ มาตรฐานของนโยบาย คุณลักษณะของ อบจ. ปราจีนบุรี สภาพเศรษฐกิจและสังคมการเมือง การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมรับประโยชน์

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปปฏิบัติ การส่งเสริมผลผลิต ผลผลิตทางการเกษตร นโยบายเกษตร

Abstract

This research aimed to (1) verified High value agricultural product promotion Policy implementation Prachinburi District Administration Organization (2) explain correlation between High value agricultural product promotion Policy implementation Prachinburi District Administration Organization with affecting factors. (3) present model of High value agricultural product promotion Policy implementation Prachinburi District Administration Organization This was quantitative research ,230 attendants of agriculturist resident of Prachinburi Province. Questionnaires was data collection tools, statistical analysis were percentages mean and standard deviation Pearson correlation coefficient and multiple regression. Findings were as follows; (1) High value agriculturist product promotion Policy implementation Prachinburi District Administration Organization was high level. (2) there was statistical positive correlation between High value agricultural product promotion Policy implementation Prachinburi District Administration Organization with affecting factors. (3) affecting factors could forecast High value agricultural product promotion Policy implementation Prachinburi District Administration Organization at 87.6 model consist of planning, organizing leading, skill, control and monitor, behavior standardization of policy Prachinburi District Administration Organization performance decision and participation of agriculturist participation in benefit

Keywords: Policy Implementation; Production Promotion; Agricultural Products; Agricultural Policy

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการผลิตและส่งออกสินค้าทางการเกษตรและอาหารที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก หรือเรียกว่าเป็นครัวโลก ซึ่งประชากรของไทยกว่าร้อยละ 40 อยู่ในภาคการเกษตร แต่เกษตรกรไทยกำลังเผชิญกับปัญหาที่ถาโถมและท้าทายเป็นอย่างมาก ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ตกอยู่ในสภาพอ่อนแอ ส่งผลกระทบต่อรายได้ และสร้างปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น ปัญหาหนี้สิน ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด และปัญหาคุณภาพชีวิต จึงต้องพึ่งความช่วยเหลือจากรัฐในด้านต่างๆ แต่ยังคงมีความเสี่ยงในภาคการเกษตรโดยเฉพาะราคาสินค้าเกษตรในพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อย มีราคาผันผวนหรือราคาตกต่ำจนเกิดการชุมนุมเรียกร้องจากเกษตรกรให้ภาครัฐเข้ามามีมาตรการดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคสินค้าเกษตร เพื่อให้สินค้าเกษตรมีเสถียรภาพด้านราคา ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรสามารถขายสินค้าเกษตรได้ในราคาที่เป็นธรรม และสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับภาคการเกษตร สาเหตุของการผันผวนราคาสินค้าเกษตรพืชเศรษฐกิจทั้ง 5 ชนิด มีผลสำคัญมาจากสภาพปัญหาผลผลิต

ล้นตลาด ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาเก็บเกี่ยวพืชเศรษฐกิจนั้นและสภาพปัญหาผลกระทบจากราคาผลผลิตนั้นๆ ในตลาดต่างประเทศตกต่ำ ประกอบกับสภาพปัญหาอื่นๆ ได้แก่ ผลผลิตต่อพื้นที่ต่ำ ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงและส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสูง เช่น ราคาปุ๋ย น้ำมันเชื้อเพลิง ยาปราบศัตรู ที่สูงขึ้นทุกปี ประกอบปัญหาเรื่องร้องเรียนเรื่องการขาดแคลนที่ดินทำกินการครอบครองที่ดินอย่างไม่มีกรรมสิทธิ์ หรือการเช่าที่ทำเกษตรซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น โดยส่วนหนึ่งของปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นผลมาจากปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณผลผลิตทางการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ ด้านความต้องการของตลาดโลกและกลไกตลาดที่มีเรื่องของปัจจัยจากต่างประเทศซึ่งมีเทคโนโลยีด้านการเกษตรในการเพิ่มคุณภาพและปริมาณผลผลิตที่เหนือกว่าประเทศไทยมากมาเป็นคู่แข่งทางการค้า นอกจากนี้ เกษตรกรไทยยังต้องเผชิญกับปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ที่จะส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำ และคุณภาพของผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะนี้ ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปรากฏการณ์เอลนีโญ

ถึงแม้ว่านโยบายส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูงจะมีเป้าหมายที่ดีและเหมาะสมกับสถานการณ์ แต่การนำไปปฏิบัติยังคงเผชิญกับปัญหาหลายประการ ได้แก่ 1) ปัญหาด้านการบริหารจัดการนโยบาย การขาดความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การดำเนินงานไม่มีความต่อเนื่องและขาดประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การขาดการติดตามและประเมินผลนโยบายอย่างเป็นระบบทำให้ไม่สามารถปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติได้ทันเวลา (World Bank, 2020) 2) ปัญหาด้านการสนับสนุนทรัพยากร

เกษตรกรบางส่วนยังประสบปัญหาขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็น เช่น เงินทุน ความรู้ด้านเทคโนโลยี และข้อมูลตลาดที่ทันสมัย การขาดทรัพยากรดังกล่าวทำให้เกษตรกรไม่สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (FAO, 2018) 3) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนและเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการยังคงมีน้อย เกษตรกรหลายกลุ่มรู้สึกว่าการกำหนดโดยผู้ที่ไม่เข้าใจปัญหาในพื้นที่อย่างแท้จริง จึงเกิดความไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในระดับชุมชน (Chamberlain, 2019) และ 4) ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่เพียงพอ เช่น การขนส่ง การจัดเก็บสินค้า และการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร ส่งผลให้เกิดการสูญเสียโอกาสในการส่งออกสินค้าเกษตรมูลค่าสูงไปยังตลาดที่ต้องการ

การพัฒนา นโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงในจังหวัดปราจีนบุรีเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการเพิ่มมูลค่าผลผลิตและยกระดับชีวิตของเกษตรกร แต่การแก้ปัญหาในด้านการบริหารจัดการ การสนับสนุนทรัพยากร การมีส่วนร่วมของชุมชน และโครงสร้างพื้นฐานยังคงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษานี้ จะเป็นช่วยพัฒนาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายเกษตรในอนาคต พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคง ยั่งยืน และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในทุกๆระดับ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติ

2. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติ กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ไปปฏิบัติ

การทบทวนวรรณกรรม

รูปแบบการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติ ผู้วิจัยทำการทบทวน วรรณกรรม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ แนวคิดและทฤษฎีการวัดความสำเร็จของการปฏิบัติ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล แนวคิดการส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูง การมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรกร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

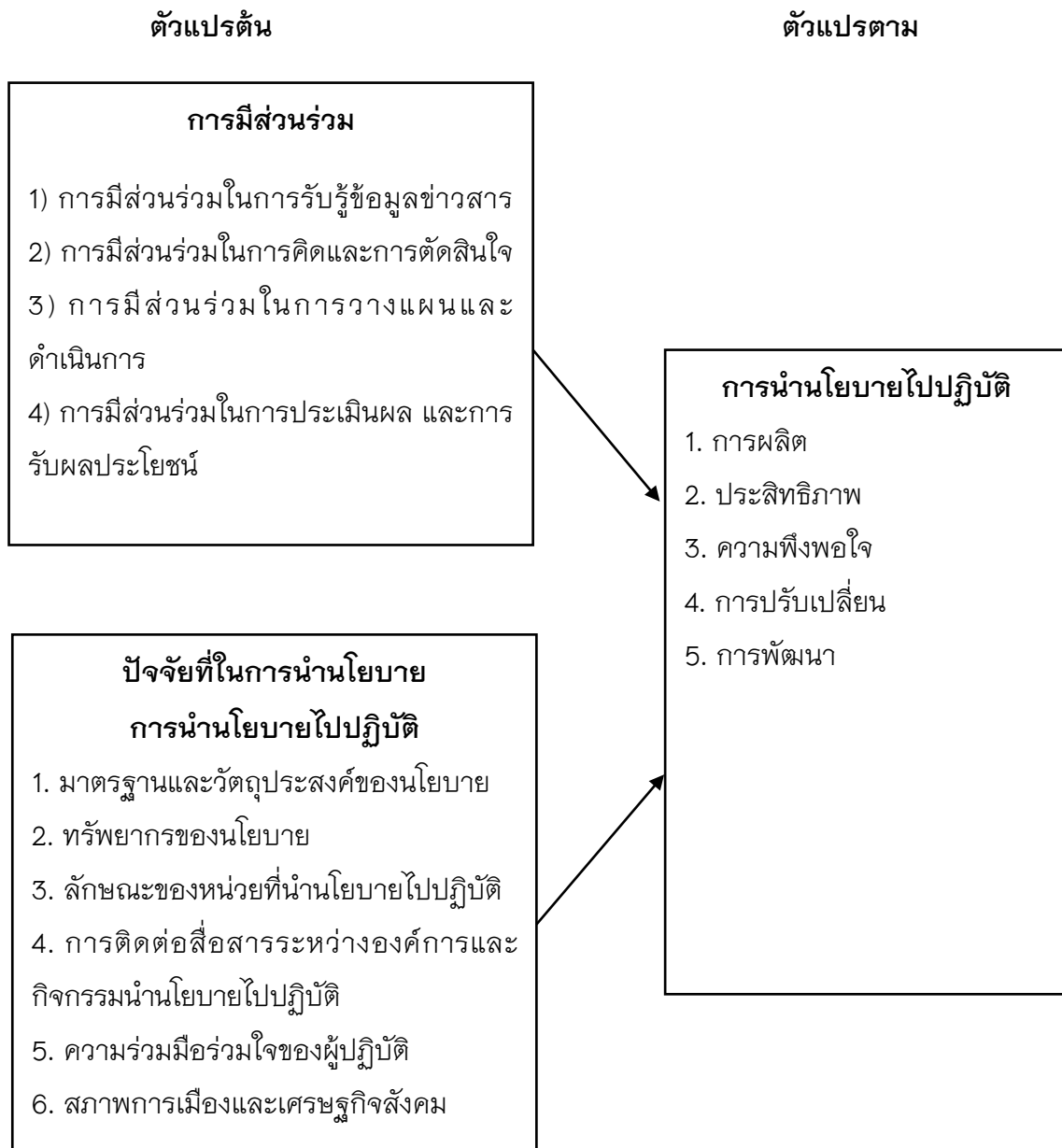
นักรบ เกียรธำ, ชวงค์ อุบาสี, วงธรรม สรณะ, และอังศุมาริน สุชัยรัตน์โชค (2564) การบริหารจัดการนโยบายเกษตรแปลงใหญ่ ของกลุ่มผู้ผลิตมังคุด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการนโยบายเกษตรแบบแปลงใหญ่ การดำเนินการวิจัยใช้วิธีเชิงคุณภาพ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์ทั่วไป และสัมภาษณ์เจาะลึกตรวจสอบข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า นโยบายนี้ สามารถสร้างโอกาสในการแข่งขันและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรได้ แต่ผลลัพธ์ของการนำนโยบายนี้ไปปฏิบัติยังพบปัญหา กล่าวคือ (1) การบริหารจัดการร่วมกันด้านกระบวนการผลิต ยังมีได้ดำเนินการตามแนวนโยบายอย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ และกลไกในการลดต้นทุนการผลิต การพัฒนา และการเพิ่มผลผลิต (2) การบริหารจัดการร่วมกันด้านการตลาด แม้ว่าจะรวบรวมปริมาณมังคุดได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็ไม่สามารถสร้างความเชื่อใจและแรงจูงใจให้แก่ผู้ค้า เพื่อให้เข้ามาทำการค้าได้ และยังคงอาศัยตลาดภายนอกอื่น เพื่อจำหน่ายผลผลิต และ (3) การบริหารจัดการร่วมกันด้านอื่นๆ ยังพบปัญหาว่า การกำหนดพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่กระจายกัน ซึ่งยากต่อการบริหารจัดการร่วมกัน นโยบายและการปฏิบัติหน้าที่ของภาครัฐขาดความต่อเนื่อง ขัดจำกัดในการจัดการข้อมูลข่าวสาร ปัญหาด้านการกำหนดกติกาภายในกลุ่ม และการไม่สามารถบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รุ่งนภา ตรีแก้ว (2560) ปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยสารพิษไปปฏิบัติ : กรณีศึกษา สำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของสำนักพัฒนาสังคม มี 4 ข้อได้แก่ 1) สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานที่มีความเหมาะสมในการนำนโยบายไปปฏิบัติ 2) บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรของสำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร) มีความเหมาะสม มีความรู้ความสามารถมีความเชี่ยวชาญด้านเกษตรเป็นอย่างดี 3) มีการสื่อสารภายในองค์กรของสำนักพัฒนาสังคมเป็นอย่างดี 4) ผู้บริหารฝ่ายการเมืองให้ความสำคัญในนโยบายส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยสารพิษแม้ไม่ใช่อันดับต้น แต่พร้อมให้การสนับสนุน ปัจจัยที่เป็นปัญหา

อุปสรรครวมถึงผลกระทบจากการนโยบายเรื่องการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยสารพิษของสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติมี 4 ข้อ ได้แก่ 1) การขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการ 2) จำนวนบุคลากรด้านการเกษตรของสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ไม่เพียงพอ 3) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายไม่ค่อยชัดเจนและขาดการสื่อสารระหว่างองค์กร 4) ขาดการมีส่วนร่วมจากเกษตรกรและฝ่ายประชาสัมพันธ์ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1) กรุงเทพมหานครควรเร่งกำหนดเป้าหมายและความชัดเจนของนโยบาย 2) กรุงเทพมหานครจำเป็นต้องเร่งทบทวนนโยบายการจัดสรรกำลังคนให้มีความเหมาะสมกับภารกิจของแต่ละหน่วยงาน 3) กรุงเทพมหานครควรมีการปรับแผนงานด้านการประชาสัมพันธ์ โดยต้องให้ความสำคัญกับงานทุกด้านไม่เฉพาะงานของผู้บริหารเท่านั้น ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ 1) สำนักพัฒนาสังคมเร่งสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรปลูกผักปลอดภัยสารพิษของกรุงเทพมหานครมาเข้าร่วม โครงการให้มากขึ้น 2) สำนักพัฒนาสังคมเพิ่มอัตรากำลังโดยใช้วิธีจ้างเหมาบุคคลภายนอกมาช่วยปฏิบัติงาน (Outsource) 3) สำนักพัฒนาสังคมต้องปรับกลยุทธ์การใช้จ่ายงบประมาณโดยการปรับเปลี่ยนจากโครงการที่ได้รับงบประมาณเป็นประจำทุกปีมาสนับสนุนภารกิจที่ไม่ได้รับงบประมาณ

พิสิทธิ์ รัตนะ, ภรณ์ ต่างวิวัฒน์, และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2559) การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในโครงการชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านถ่อนนาลับในจังหวัดอุดรธานี การวิจัยพบว่า (1) โครงการชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านถ่อนนาลับ เกิดจากการที่ชุมชนได้เริ่มคิด คำนึงกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน อาศัยขนบธรรมเนียมประเพณี ระบบเครือญาติที่แน่นแฟ้น และภาวะผู้นำ เป็นตัวขับเคลื่อนทำให้เกิดกิจกรรม และสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ประสบความสำเร็จ (2) เกษตรกร มีอายุเฉลี่ย 44.44 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 39.1% มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.52 คน จำนวนสมาชิก ในครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ย 2.78 คน เกษตรกร 75.0 % กู้ยืมเงินจากกลุ่มธนาคารชุมชน (3) การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการวางแผน และการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และการรับผล ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในภาพรวม การวางแผนอยู่ใน ระดับน้อยการดำเนินกิจกรรม การรับผล ประโยชน์ และการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ประกอบการเกษตรมูลค่าสูงในจังหวัดปราจีนบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการเกษตรมูลค่าสูงในจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 230 คน โดยผู้วิจัยได้หาขนาดของตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (Krejcie &

Morgan, 1970) และทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เพื่อให้ได้ตัวแทนที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ (IOC) สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา คือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือเป็นข้อคำถามที่สอดคล้อง ตามวัตถุประสงค์สามารถนำไปใช้ได้

จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (try Out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ

ผลการศึกษารายละเอียด

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบการกิจการเกษตร โดยมีผู้ประกอบการเกษตรกรรมด้านพืชสวน จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมาได้แก่ผู้ประกอบการเกษตรกรรม ด้านพืชไร่ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ด้านการประมง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบการกิจการเกษตร ด้านขนาดของกิจการ โดยมีผู้ประกอบการกิจการเกษตรขนาดปานกลางมากที่สุดจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาผู้ประกอบการกิจการเกษตรขนาดย่อมจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 ที่น้อยที่สุดได้แก่ผู้ประกอบการกิจการเกษตรสวนครัวจำนวน 35 คนคิดเป็นร้อยละ 15.5

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบการกิจการเกษตรด้านการศึกษา ในระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 รองลงมาได้แก่ระดับมัธยมศึกษา/ปวช.จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 จำนวนน้อยที่สุดได้แก่ ระดับประถมศึกษาคิดเป็นจำนวน 51 คน ร้อยละ 22.2

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบการกิจการเกษตรด้านรายได้ประจำเดือน น้อยที่สุดได้แก่รายได้ระดับ 10,001 – 30,000 บาทคิดเป็นจำนวนคน 88 คน ร้อยละ 38.8 รองลงมาได้แก่ ผู้ประกอบการกิจการเกษตรด้านรายได้ประจำเดือน มากที่สุดได้แก่รายได้ระดับ 30,001 – 50,000 บาท คิดเป็นจำนวนคน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 ผู้ประกอบการกิจการเกษตรด้านรายได้

ประจำเดือน มากที่สุดอยู่ระดับ 70,001 – 100,000 บาท คิดเป็นจำนวนคน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 14.34

ผลการวิจัยด้านการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.398 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย 3.47 ที่รองลงมาได้แก่ด้านการพัฒนาอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.44 ด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.35

ผลการวิจัยด้านปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ และปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี เริ่มจากปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติภาพรวมมีค่า 3.22 ระดับมาก ด้านที่มีผลสูงสุดได้แก่ สภาวะการเมืองเศรษฐกิจและสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.37 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีค่าเฉลี่ย 3.36 อยู่ในระดับมากและระดับที่น้อยที่สุดได้แก่ ผู้นำและภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ย 3.07 อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการเกษตร พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการเกษตร ภาพรวมอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.37 ระดับมาก ที่มีผลสูงสุดได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลและรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ย 3.40 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมในการร่วมคิดและร่วมตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย 3.39 อยู่ในระดับมาก และระดับที่น้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข่าวสารข้อมูลมีค่าเฉลี่ย 3.29 อยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สรุปการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีอยู่ในระดับปานกลาง

H₀: การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีอยู่ในระดับปานกลาง

H_a: การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีอยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบพบว่า การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.398 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย 3.47 ที่รองลงมาได้แก่ด้านการพัฒนาอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.44 ด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.35 จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์ยอมรับสมมติฐานแย้งว่า การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่เป็นเชิงบวก

H0; ความสัมพันธ์ระหว่างการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่เป็นเชิงบวก

Ha; ความสัมพันธ์ระหว่างการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเชิงบวก

ผลการทดสอบ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่าง การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ไปปฏิบัติ กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ ค่อนข้างสูงถึงสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงปฏิเสธสมมติฐาน ศูนย์ และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ไปปฏิบัติ กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นเชิงบวก

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติ สามารถพยากรณ์ การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ไปปฏิบัติได้ไม่เกินร้อยละ 30

ผลการทดสอบตารางที่ 1 การพยากรณ์การพัฒนา สามารถพยากรณ์และนำเสนอรูปแบบการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ไปปฏิบัติ

การพยากรณ์	B	Std error	Beta	T
ค่าคงที่	.354	.084		4.241
มาตรฐานของนโยบาย	.487	.042	.520	11.741
คุณลักษณะของ อบจ ปราจีนบุรี	.283	.046	.298	6.167
สภาพเศรษฐกิจและสังคม การเมือง	.183	.061	.196	2.889
การมีส่วนร่วมดำเนินการ	-.155	.049	.163	3.180
การมีส่วนร่วมรับประโยชน์	.125	.052	.135	2.425

R= .937 F= 27.702 std est= .33297

R2= .879 Adj= .876 Sig= .000*

สรุปว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีไปปฏิบัติสามารถพยากรณ์และนำเสนอรูปแบบการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ไปปฏิบัติได้เกินร้อยละสามสิบ ส่วนที่เหลือเป็นปัจจัยอื่น ๆ

รูปแบบการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ไปปฏิบัติ ประกอบด้วยปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ มาตรฐานของนโยบาย คุณลักษณะของ อบจ. ปราจีนบุรี สภาพเศรษฐกิจและสังคมการเมือง การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมรับประโยชน์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.398 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย 3.47 ที่รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.44 ด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.35 สอดคล้องกับงานของนักรบ เกียรติ, ชูวงศ์ อุบาสี, วงธรรม สรณะ, และอังศุมาริน สุชัยรัตน์โชค (2564) การบริหารจัดการนโยบายเกษตรแปลงใหญ่ของกลุ่มผู้ผลิตมังคุด อำเภอหนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นโยบายนี้สามารถสร้างโอกาสในการแข่งขันและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรได้ แต่ผลลัพธ์ของการนำนโยบายนี้ไปปฏิบัติยังพบปัญหาหลักๆ คือ (1) การบริหารจัดการร่วมกันด้านกระบวนการผลิต ยังมีได้ดำเนินตามแนวนโยบายอย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ และกลไกในการลดต้นทุนการผลิต การพัฒนา และการเพิ่มผลผลิต (2) การบริหารจัดการร่วมกันด้านการตลาด แม้ว่าจะรวบรวมปริมาณมังคุดได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็ไม่สามารถสร้างความเชื่อใจและแรงจูงใจให้แก่ผู้ค้าเพื่อให้เข้ามาทำการค้าได้ และยังคงอาศัยตลาดภายนอกอื่น เพื่อจำหน่ายผลผลิต และ (3) การบริหารจัดการร่วมกันด้านอื่นๆ ยังพบปัญหาว่าการกำหนดพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่กระจายกัน ซึ่งยากต่อการบริหารจัดการร่วมกัน นโยบายและการปฏิบัติหน้าที่ของภาครัฐขาดความต่อเนื่อง ข้อจำกัดในการจัดการข้อมูลข่าวสาร ปัญหาด้านการกำหนดกติกาภายในกลุ่ม และการไม่สามารถบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัยด้านปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เริ่มจากปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติภาพรวมมีค่า 3.22 ระดับมาก ด้านที่มีผลสูงสุดได้แก่ สภาพการเมืองเศรษฐกิจ และสังคมมีค่าเฉลี่ย 3.37 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบายมีค่าเฉลี่ย 3.36 อยู่ในระดับมากและระดับที่น้อยที่สุดได้แก่ ผู้นำและภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ย 3.07 อยู่ในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับงานรุ่งนภา ตรีแก้ว (2560) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของสำนักพัฒนาสังคม มี 4 ข้อได้แก่ 1) สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานที่มีความเหมาะสมในการนำนโยบายไปปฏิบัติ 2) บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรของสำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร) มีความเหมาะสม มีความรู้ความสามารถมีความเชี่ยวชาญด้านเกษตรเป็นอย่างดี 3) มีการสื่อสารภายในองค์กรของสำนัก

พัฒนาสังคมเป็นอย่างดี 4) ผู้บริหารฝ่ายการเมืองให้ความสำคัญในนโยบายการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยสารพิษแม้ไม่ใช่อันดับต้น แต่พร้อมให้การสนับสนุน

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการเกษตร พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการเกษตร ภาพรวมอยู่ที่ ค่าเฉลี่ย 3.37 ระดับมาก ที่มีผลสูงสุดได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลและรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ย 3.40 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมในการร่วมคิดและร่วมตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย 3.39 อยู่ในระดับมากและระดับที่น้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข่าวสารข้อมูลมีค่าเฉลี่ย 3.29 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานของพิสิทธิ์ รัตนะ, ภรณี ต่างวิวัฒน์, และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2559) การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในโครงการชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านถ่อนนาฉับในจังหวัดอุดรธานี การวิจัยพบว่า โครงการชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านถ่อนนาฉับเกิดจากการที่ชุมชนได้เริ่มคิดค้นกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนอาศัยขนบธรรมเนียมประเพณี ระบบเครือญาติที่แน่นแฟ้น และภาวะผู้นำเป็นตัวขับเคลื่อนทำให้เกิดกิจกรรม และสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างประสบความสำเร็จ

องค์ความรู้ใหม่

แนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการนำนโยบายไปใช้ในระดับพื้นที่ ได้แก่

1. ปรับปรุงการสื่อสารและการมีส่วนร่วม

การจัดตั้งกลไกการสื่อสารระหว่างหน่วยงานและชุมชน การจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อสร้างพื้นที่สำหรับการพูดคุย การให้ข้อมูลที่โปร่งใส และการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงใช้สื่อสมัยใหม่ เช่น โซเชียลมีเดียและแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อการสื่อสารที่รวดเร็วและเข้าถึงประชาชนในวงกว้าง **รวมถึงสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอน** ชุมชนควรมีบทบาทตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย การวางแผน การดำเนินงาน ไปจนถึงการประเมินผล เพื่อให้แนวทางนโยบายสอดคล้องกับสภาพจริงในพื้นที่ วิธีการเช่น การประชุมกลุ่มย่อยในระดับหมู่บ้าน การสำรวจความเห็น และการจัดเวทีระดมความคิดเห็นจะช่วยเสริมสร้างการมีส่วนร่วม

2. เสริมสร้างทรัพยากรและเทคโนโลยี

การจัดหาทุนสนับสนุนสำหรับเกษตรกรรายย่อย รัฐบาลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องควรออกแบบโครงการสนับสนุนเงินทุน เช่น กองทุนพัฒนาการเกษตร ที่ให้ดอกเบี้ยต่ำ หรือเงินช่วยเหลือ เพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมการออมและการบริหารจัดการเงินในชุมชนเกษตร และ**ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต** การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) ระบบชลประทานอัจฉริยะ และการ

ใช้โดรนสำหรับการเพาะปลูก จะช่วยลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสูงขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการฝึกอบรมเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีและการจัดการผลิตภัณฑ์หลังการเก็บเกี่ยว

3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การปรับปรุงระบบโลจิสติกส์และตลาดสินค้าเกษตรในพื้นที่ ควรพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สะดวกต่อการขนส่งผลผลิต เพิ่มจำนวนศูนย์กระจายสินค้าในพื้นที่ต่าง ๆ และสนับสนุนการสร้างตลาดกลางสำหรับสินค้าเกษตร เพื่อช่วยลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลางและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรโดยตรง และ**จัดตั้งศูนย์กลางการจัดเก็บและแปรรูปสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสม** การจัดตั้งศูนย์เก็บรักษาสินค้าด้วยเทคโนโลยี เช่น ห้องเย็น และศูนย์แปรรูปสินค้าในพื้นที่ผลิต จะช่วยลดการสูญเสียผลผลิต ลดต้นทุนการจัดส่ง และเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตรในตลาดทั้งในและต่างประเทศ

4. พัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ

ฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของควรจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการ การแก้ไขปัญหา และการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ รวมถึงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร และ**สร้างกลยุทธการบริหารจัดการที่เน้นความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ** ควรพัฒนาแผนการบริหารที่มุ่งเน้นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า การพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคส่วน และการจัดทำระบบประเมินผลเพื่อปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อสถานการณ์และความต้องการในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

การขยายแนวทางแก้ไขเหล่านี้ไม่เพียงเพิ่มประสิทธิภาพของการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรไปใช้จริง แต่ยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความร่วมมือในระดับชุมชน สร้างความยั่งยืนให้กับการพัฒนาในระยะยาวอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.398 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย 3.47 ที่รองลงมาได้แก่ด้านการพัฒนาอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.44 ด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ประสิทธิภาพสมควรพัฒนาประสิทธิภาพในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรี เริ่มจากปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติภาพรวมมีค่า 3.22 ระดับมาก ด้านที่มีผลสูงสุดได้แก่ สภาวะการเมืองเศรษฐกิจและสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.37 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีค่าเฉลี่ย 3.36 อยู่ในระดับมากและระดับที่น้อยที่สุดได้แก่ผู้นำและภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ย 3.07 อยู่ในระดับปานกลาง องค์การบริหารส่วน

จังหวัดควรเสนอให้ผู้บริหารได้ใช้ประมุขศิลปะในการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีเพิ่มขึ้นจากเดิมที่เป็นอยู่

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปราจีนบุรีด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการเกษตร ภาพรวมอยู่ที่ ค่าเฉลี่ย 3.37 ระดับมาก ที่มีผลสูงสุดได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลและรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ย 3.40 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมในการร่วมคิดและร่วมตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย 3.39 อยู่ในระดับมากและระดับที่น้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข่าวสารข้อมูลมีค่าเฉลี่ย 3.29 อยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรพัฒนาแนวทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารทางการเกษตรให้กับชุมชนเกษตรกรให้เข้าถึงประชาชนมากกว่าที่เป็นอยู่

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ควรมีการจัดการฝึกอบรมด้านการสื่อสารและผลิต ข้อมูลข่าวสาร อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัด
- 2) ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อยกย่องเชิดชู หน่วยงานและบุคลากรทางการเกษตรที่ได้รับประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการ
- 3) การนำนโยบายการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ลงไปสู่หน่วยงานระดับ ชุมชน โดยเฉพาะยุวชนเกษตรกรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตร

เอกสารอ้างอิง

- นักรบ เถียรอ่ำ, ชูวงศ์ อุบาสี, วงธรรม สรณะ, และอังคณาธิณ สุชัยรัตน์โชค. (2564). *การบริหารจัดการนโยบายเกษตรแปลงใหญ่ ของกลุ่มผู้ผลิตมังคุด อำเภอหนายายงามจังหวัดจันทบุรี*. วารสารพัฒนาสังคม, เล่มที่ 23, ฉบับที่ 1 (2564), 183–195.
- รุ่งนภา ตรีแก้ว. (2560). ปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยสารพิษไปปฏิบัติ กรณีศึกษา สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิสิทธิ์ รัตน์ะ, ภรณี ต่างวิวัฒน์, และบำเพ็ญ เขียวหวาน. (2559). *การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในโครงการชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านถ่อนนาลับในจังหวัดอุดรธานี*, วารสารแก่นเกษตร, ปีที่ 44 หน้า 612–618.
- Chamberlain, J. (2019). Community Participation and Agricultural Policy Implementation: Challenges and Opportunities. *Rural Development Journal*.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation*: Rural Development Committee Center for international Studies. New York: Cornell University Press.

FAO. (2018). Agricultural Value Chains for Sustainable Development. Food and Agriculture Organization of the United Nations.

Gibson, J.H., John, M.I. & James H.D. (1982). Organizations: Behavior structure and Processes. (4th ed.), Austin, TX: Business Publication.

United Nations. (2015). Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. United Nations General Assembly.

Van Horn, Carl E., And Donald S. Van Meter. (1976). The Implementation of Intergovernmental Policy. Public Policy Making in a Federal System. California: Sage Publications, Inc.

World Bank. (2020). Effective Policy Implementation in Agricultural Development. World Bank Publications.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

Journal of Interdisciplinary Political Science

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2567

ผศ.ดร.รักเกียรติ หงษ์ทอง	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
ดร.เบญจ พรพลธรรม	สาขารัฐศาสตร์ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ดร.ชนเดช สอนสะอาด	สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ดร.ธนพันธุ์ พูลชอบ	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
รศ.ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ผศ.ดร.สุเชาวน์ มีหนองหว่า	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ดร.อำนาจ บุญรัตน์ไมตรี	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ดร.สุภัทรา ยอดสุรางค์	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

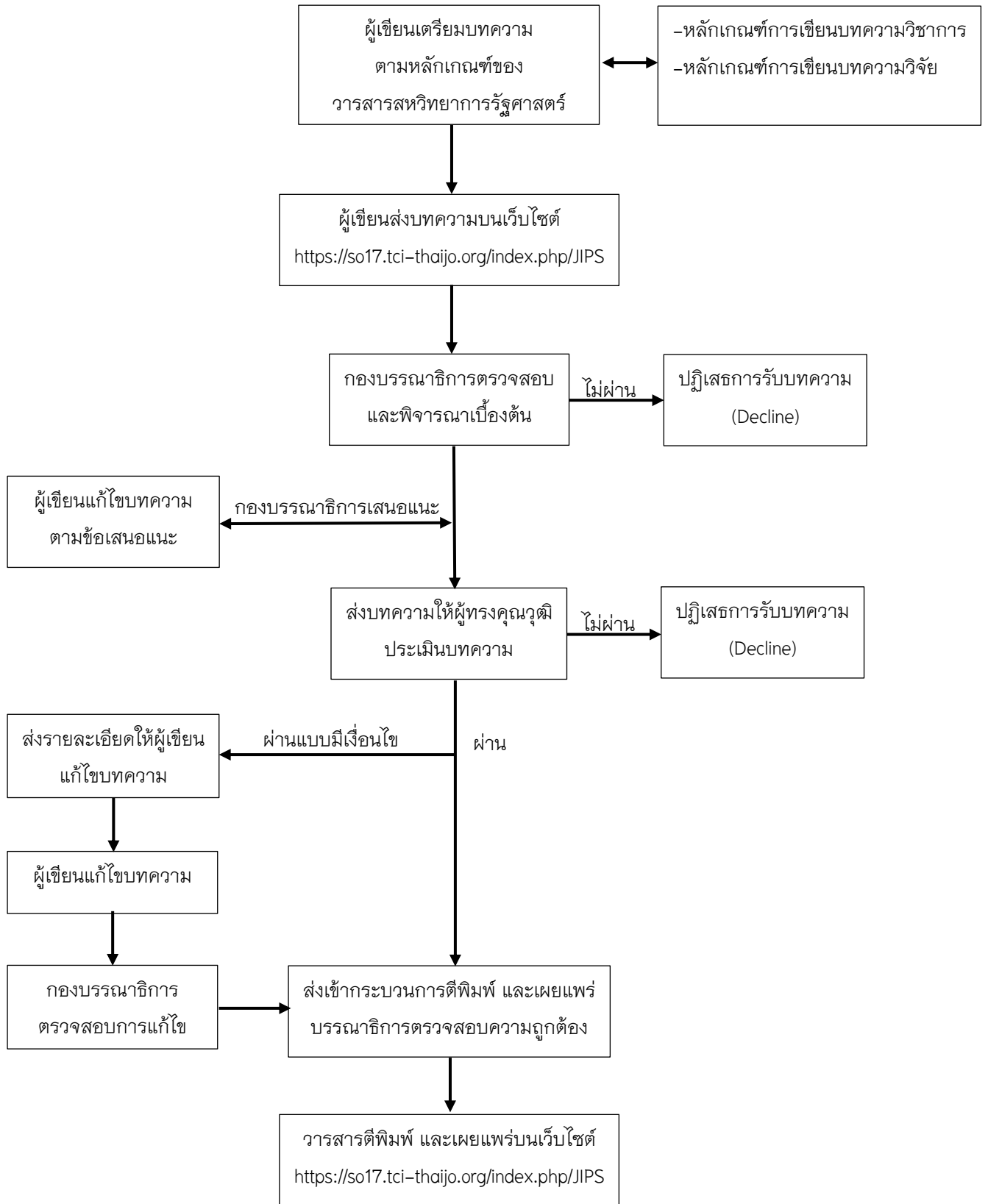
Journal of Interdisciplinary Political Science

ชมรมการบริหารสาธารณะ

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์: 090-962-5431

ขั้นตอนการส่งบทความตีพิมพ์ วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

จริยธรรมการตีพิมพ์วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องมีความรับผิดชอบและรับรองว่า บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ๆ
2. ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร
3. ผู้เขียนจะต้องปรับแต่ง แก้ไขบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารในหัวข้อ “คำแนะนำสำหรับผู้เขียน” โดยเฉพาะหัวข้อ รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ อันจะนำไปสู่บทความที่มีรูปแบบการตีพิมพ์ที่ได้มาตรฐานเดียวกัน
4. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย คือต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ทางซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เว็บ Thaijo โดยทางวารสารได้กำหนดค่าไว้ในระดับ ไม่เกิน 20% โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 เดือนมกราคม 2566 เป็นต้นไป
5. ผู้เขียนซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัย ซึ่งข้อนี้ ขอสงวนสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความจะไม่อนุญาตให้ใส่ชื่อลงไปเด็ดขาด หากมีการตรวจสอบพบว่า มีบุคคลที่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความปรากฏอยู่ ทางวารสาร จะถอนบทความนั้นออกทันที
6. ผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการอ้างอิงเนื้อหาใน ผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ทางวารสารจะไม่รับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น) และจะดำเนินการถอนบทความออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที
7. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรรนำเอกสารวิชาการที่ไม่ได้อ่านมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในเอกสารอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากจนเกินไป รวมทั้งต้องอ้างอิงจากรูปแบบการอ้างอิงของบทความ โดยจะต้องมีการอ้างอิงตรงตามรูปแบบที่วารสารกำหนดไว้
8. ผู้เขียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ปรับปรุงตามที่กำหนดจะต้องเลื่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ออกไป หรือ อาจถูกปฏิเสธการเผยแพร่บทความ

9. ผู้เขียนควรระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และควรระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)

10. ผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป

11. ผู้เขียนไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่ถูกถอดถอนออกไปแล้ว เว้นแต่ข้อความที่ต้องการสนับสนุนนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถอดถอน และจะต้องระบุไว้ใน เอกสารอ้างอิงด้วยว่าเป็นเอกสารที่ได้ถูกถอดถอนออกไปแล้ว

มาตรฐานทางจริยธรรมของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแลให้การดำเนินงานของวารสาร เป็นไปตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตามประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณวารสารวิชาการไทยในฐานข้อมูล TCI วันที่ 24 มิถุนายน 2562

2. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแล และดำเนินการอย่างเหมาะสมกับผู้พิมพ์หรือบทความที่ตรวจพบว่ามีอาการกระทำผิดด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ เช่น การละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ทางซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เว็บ Thajjo โดยทางวารสารได้กำหนดค่าไว้ในระดับ ไม่เกิน 20% เป็นต้น

3. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มี conflict fo interest เช่น การตีพิมพ์เผยแพร่บทความของตนเอง(บรรณาธิการหรือหัวหน้ากองบรรณาธิการ) อย่างมีนัยสำคัญ หรือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบทความ เป็นต้น

4. บรรณาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลและพิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหา กับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ

5. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ ซึ่งวารสารได้กำหนดในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed)

6. บรรณาธิการต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้เช่น โปรแกรม CopyCat เว็บ Thajjo ในระดับ ไม่เกิน 20% เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น เกินตามที่กำหนดไว้ จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ

7. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน โดยเด็ดขาด เพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมาภิบาลในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด

8. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

9. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้กันว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่

10. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

11. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาความสามารถของกองบรรณาธิการ และควรมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของแต่ละท่าน

12. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล ทั้งด้วยตนเองและคณะทำงานในเรื่องจำนวนและคุณภาพการอ้างอิงของวารสารที่ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง เช่น มีการกำกับและร้องขอให้มีการอ้างอิงบทความในวารสารทั้งในลักษณะลับหรือเปิดเผย และมีการใช้อ้างอิงที่ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา

13. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การเก็บค่า Page charge หรือ processing fee คือ ต้องมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส เช่น กำหนดให้มีการประกาศกระบวนการเรียกเก็บอย่างชัดเจน หรือระบุราคาหรือเงื่อนไขของการเรียกเก็บค่า Page charge ตามที่ระบุได้ประกาศไว้อย่างเคร่งครัด

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ ต้องรับประเมินบทความที่ตนเองนั้นมีความถนัด หรือมีคุณวุฒิหรือมีความเชี่ยวชาญกับเรื่องหรือบทความที่ได้รับการประเมินนั้น ๆ ผู้ประเมินบทความควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขาวิชานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไป

ในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ และควรปฏิเสธในบทความที่ตนเองนั้นไม่ถนัด

2. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ แนะนำความคิดเห็นทางวิชาการของตนเอง ลงในแบบฟอร์มการประเมินหรือเนื้อหาในบทความ ด้วยความยุติธรรม ไม่อคติ ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียง รวมทั้งตรงต่อเวลาตามที่วารสารกำหนดในการประเมิน

3. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ รวมถึงหลังจากที่พิจารณาประเมินบทความเสร็จแล้ว

4. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ

5. ผู้ประเมินบทความ ควรคำนึงถึงการพิจารณาในหัวข้อ ชื่อเรื่อง หากเป็นบทความวิชาการสามารถพิจารณาให้แก้ไขชื่อเรื่องได้ แต่หากเป็นบทความวิจัย ควรพิจารณาเฉพาะความผิดพลาดด้านตัวสะกด และไม่ควรมีการพิจารณาให้เปลี่ยนชื่อเรื่องบทความวิจัย

6. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

7. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ พร้อมแสดงหลักฐานให้เห็นเป็นประจักษ์

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง

บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความในวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสาร รวมทั้งผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย ไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ซึ่งทางวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เว็บ Thaijo ในระดับ ไม่เกิน 20% โดยมีผลตั้งแต่ เดือน มกราคม 2566 เป็นต้นไป

การจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 10 – 15 หน้ากระดาษ A4 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ภาษาไทยใช้ตัวอักษรแบบ TH Niramit AS ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุชื่อต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำตอบทคัดย่อ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (3 – 5 คำ)

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจาก หัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด

7) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ
- 2) บทนำ
- 3) วัตถุประสงค์การวิจัย
- 4) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- 5) การทบทวนวรรณกรรม เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา
- 6) กรอบแนวคิดการวิจัย
- 5) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 7) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ซึ่งให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 8) องค์ความรู้ใหม่ ระบุองค์ความรู้ที่ได้อันเป็นผลมาจากการวิจัย ผ่านการสังเคราะห์ ออกมาในรูปแบบของ แผนภูมิ แผนภาพ หรือ ผังมโนทัศน์ พร้อมทั้งการอธิบายที่รัดกุม เข้าใจได้ง่าย
- 9) สรุป ระบุข้อสรุปที่สำคัญ
- 10) ข้อเสนอแนะ
 - (1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
 - (2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
- 11) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) องค์ความรู้จากการศึกษา (Knowledge)
ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 5) บทสรุป (Conclusion)
- 6) เอกสารอ้างอิง (References)

ระบบการอ้างอิง

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตก็ได้ ทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงทั้งหมด ก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้องของการอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่การอ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการ ส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง สำหรับการ อ้างอิงเอกสารในบทความนั้น ใช้ระบบ APA 6th ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุ ชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียนและเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของ บทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิง เอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

- 1) ผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างชื่อผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระมหา ธรรมชา ฐมมหาโส, 2554)
- 2) ผู้แต่ง 1 –3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระมหาสุทิตย์ อาภากรโร และ เขมณัฐ อินทรสุวรรณ, 2553) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิง เช่น (สมภาร พรหมทา, 2548; ธนิต อยู่ โโพธิ์, 2550)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรก เว้นวรรคหนึ่งครั้ง เพิ่มคำว่า และคณะ เช่น (สนิท ศรีดำแดงและคณะ, 2548)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยางค์แรกของชื่อผู้แต่ง เช่นเดียวกับลำดับการ อ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

- 1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Keown, 2003)
- 2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Hersey & Blanchard, 2000) และให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิง มากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Keown, 2003; Hersey & Blanchard, 2000)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วย et al., ปีที่พิมพ์ (Kaiser et al., 2008)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิมพ์

รายการสำนักพิมพ์/โรงพิมพ์ กรณีเป็นสำนักพิมพ์หรือบริษัทให้คงไว้เฉพาะชื่อ ดังตัวอย่าง

- 1) บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด ใช้ 21 เซ็นจูรี
- 2) สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 3) กรณีที่เป็นโรงพิมพ์ให้ใช้รูปแบบเต็ม เช่น โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เอกสารอ้างอิง

(1) หนังสือ

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อหนังสือ. / (ครั้งที่พิมพ์). / สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์

ตัวอย่าง : บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

(2) บทความในหนังสือ

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ. /ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ)./ชื่อเรื่อง./ (เลขหน้าอ้างอิง)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง: พระสมชาย ปโยโค (ดำเนิน). (2554). การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อการบริหารงานของผู้นำ. ใน พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส (บรรณาธิการ). *พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ*. (หน้า 10-12). กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.

(3) บทความจากวารสาร

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง:

อรชร ไกรจักร. (2560). พุทธวิธีสร้างความเข้มแข็งทางอารมณ์ของพยาบาลวิชาชีพ. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 1(2), 75-86.

กัญญาวิรี มหาสนิท. (2562). การเปรียบเทียบส่วนประสมทางการตลาดเพื่อตัดสินใจเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.). *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 2(3), 1-10.

Mogkaew, P. (2019). Construction of Dhammanamai Principles in Treatment of Thai Traditional Medicine of Prongmadaue Community, Muang District, Nakhonpathom Province. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 2(3), 45-58.

(4) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ: ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ใน ชื่อสารานุกรม./ (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).
สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง:

สนม ครุฑเมือง. (2530). *หม้อคอกควาย*. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขตหัวเมืองฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

McNeil, D. W. et al., (1994). *Anxiety and fear*. In Encyclopedia of human behavior. (Vol.1, pp. 151-163). San Diego: Academic Press.

(5) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์./เลขหน้า.

ตัวอย่าง:

ทวี มีเงิน. (26 สิงหาคม 2556). โกงแหวด 4 พันล้าน. *ข่าวสด*, 8.

(6) วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย

รูปแบบ: ชื่อผู้เขียน./ (ปีพิมพ์)./ชื่อวิทยานิพนธ์./ (ระดับวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/หรือการค้นคว้าแบบอิสระ). ชื่อมหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง:

สุนันทา รักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรณีวิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok* (Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration.

Marpue, S. (2013). *Use mindfulness to Apply to Solve Doing work Employees of Electricity Generating Authority of Thailand* (Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province* (Research Report). Ayuthaya: Buddhist Research Institute of MCU.

(7) สัมภาษณ์

รูปแบบ: ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์./ (ปี)./ตำแหน่ง./สัมภาษณ์, วัน เดือน.

ตัวอย่าง:

พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), ศ.ดร. (2558). อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. *สัมภาษณ์*, 18 เมษายน.

(8) สื่อออนไลน์

รูปแบบ : ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่เผยแพร่).//ชื่อบทความ.//สืบค้นเมื่อ วันที่ เดือน ปี./จาก แหล่งที่อยู่ไฟล์ (URL)

ตัวอย่าง :

พระศรีคัมภีร์ญาณ (สมจินต์ สมมาปัญญา). (1 พฤษภาคม 2555). *การจัดการศาสนาและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2556, จาก https://www.mcu.ac.th/site/articlecontent_desc.php?Article_id=1304 & articlegroup_id=274.

Doyle, M. W. (22 June 2004). *Liberal Internationalism: Peace, War and Democracy*. Retrieved September 2, 2013, from https://www.Nobelprize.org/nobel_prizes/themes/peace/doyle/index.html

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

พลศักดิ์ จิรโกศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ฉัตรชัย นาถ่าพลอย. (2562). *การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน*. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178

สุนันทา รักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ดัชนีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

- Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*(Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration.
- Marpue, S. (2013). *Use mindfulness to apply to solve doing work Employees of Electricity Generating Authority of Thailand*(Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131–140.
- Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*(Research Report). Ayuthaya: Buddhist Research Institute of MCU.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

รูปแบบการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสาร

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 15 หน้า (รวมบทคัดย่อ ภาพ ตารางและเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

การส่งบทความเข้าระบบออนไลน์ของวารสาร เพื่อรับการตีพิมพ์

การส่งบทความในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ตามเว็บไซต์ของวารสาร ได้ที่ <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/JIPS/index>

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิจัย

การเขียนบทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ

2) บทนำ

3) วัตถุประสงค์การวิจัย

4) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

5) การทบทวนวรรณกรรม เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา

6) กรอบแนวคิดการวิจัย

5) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ

7) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ซึ่งให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

8) องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ระบุองค์ความรู้ที่ได้อันเป็นผลมาจากการวิจัย ผ่านการสังเคราะห์ ออกมาในรูปแบบของ แผนภูมิ แผนภาพ หรือ ผังมโนทัศน์ พร้อมทั้งการอธิบายที่รัดกุม เข้าใจได้ง่าย

9) สรุป ระบุข้อสรุปที่สำคัญ

10) ข้อเสนอแนะ

(1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

(2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

11) เอกสารอ้างอิง ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

ตัวอย่างการเขียนบทความวิจัย เพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

1 นิ้ว

1 นิ้ว

0.79 นิ้ว

TH Niramit AS
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง
Title

16 Point Bold

ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³
Author¹, Author² and Author³

14 Point

สังกัด¹
สังกัด²
สังกัด³
Affiliation¹
Affiliation²
Affiliation³

14 Point

E-mail: ¹.....; ².....; ³.....
Tel.....

บทคัดย่อ } 18 Point Bold

16 Point

.....
.....
.....
.....

16 Point Bold **คำสำคัญ:** 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

Abstract } 18 Point Bold

16 Point

.....
.....
.....
.....

16 Point Bold **Keywords:** 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

1 นิ้ว

บทนำ } 18 Point Bold

16 Point

ย่อหน้าแรก เขียนอธิบายประเด็นวิจัย ปรัชญาการค้นคว้า ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือการทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมามีการค้นพบอะไรบ้าง และค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัย (อ้างข้อมูลตัวเลขจากหน่วยงานราชการ/บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ 1-2 ปี/เจ้าของทฤษฎี)

ย่อหน้าที่สอง พื้นที่วิจัย ปัญหา ความต้องการ หรือลักษณะกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย เป็นอย่างไร นักวิจัยได้มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในพื้นที่นั้นอย่างไรบ้าง มีงานวิจัยเกี่ยวกับพื้นที่กลุ่มเป้าหมายอย่างไร

ย่อหน้าที่สาม เขียนแนะนำวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานวิจัยซึ่งจะเป็นเหมือนเข็มทิศบอกแนวทางการทำวิจัย [how?, where?, when?] นักวิจัยชี้ให้เห็นระเบียบวิธีวิจัยที่จะใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยที่วางไว้พอสังเขป

บทความวิจัยนี้นำเสนอ (โครงสร้าง และเนื้อหาของบทความที่จะนำเสนอ โดยปกติจะเขียนตามวัตถุประสงค์ หรือประเด็นตามหัวข้อบทความ และประเด็นที่จะเกิดแก่วงวิชาการหรือสังคม)

วัตถุประสงค์การวิจัย } 18 Point Bold

16 Point

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา
3. เพื่อศึกษา

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) } 18 Point Bold

การทบทวนวรรณกรรม } 18 Point Bold

16 Point

เขียนควรรอบอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถเติมเต็มช่องว่างของความรู้นั้นได้ การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย

1.
2.
3.

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย } 18 Point Bold

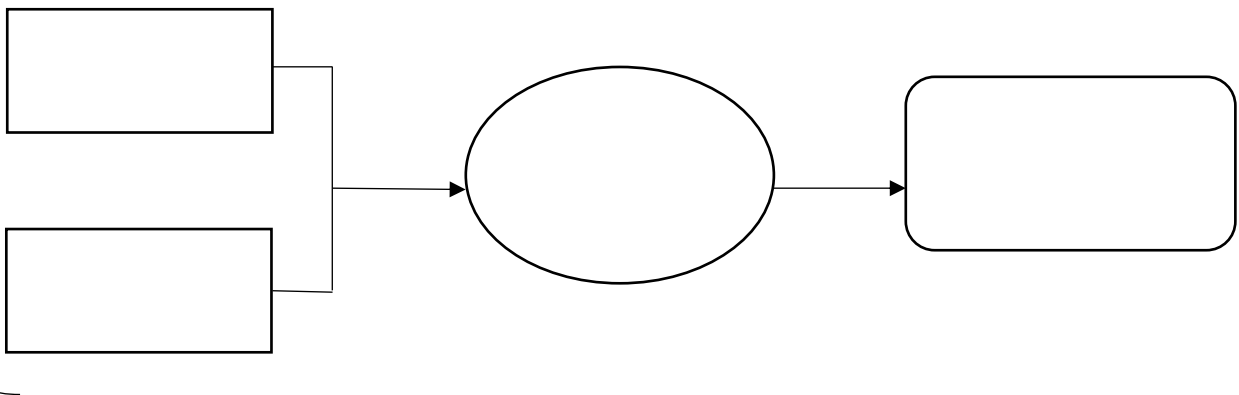
งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเชิง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของประกอบด้วย..... โดยมีรายละเอียดดังนี้

เขียนตัวแปรอิสระ

กระบวนการ/เครื่องมือ/พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปรตาม

16 Point

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย } 18 Point Bold

16 Point

.....

.....

.....

.....

ผลการวิจัย } 18 Point Bold

16 Point

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

อภิปรายผลการวิจัย } 18 Point Bold

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

..... ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

..... ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

..... ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

16 Point

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย } 18 Point Bold

ระบุดองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการวิจัย การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

16 Point

สรุป } 18 Point Bold

สรุปในภาพรวมของบทความ

16 Point

ข้อเสนอแนะ } 18 Point Bold

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ที่สำคัญ คือ สามารถนำไปประยุกต์ใช้
กับ โดยควรให้ความสำคัญกับ สำหรับประเด็นในการวิจัย
ครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

16 Point

เอกสารอ้างอิง } 18 Point Bold

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

พลศักดิ์ จิรโกศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่น่าสนใจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นัตรชัย นาถ่าพลอย. (2562). การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178

สุนันทา ภัคดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความพึงพอใจของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ชุมชนนิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำโมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraeekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok* (Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration. Bangkok.

16 Point

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ
- 2) บทนำ
- 3) เนื้อเรื่อง แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) องค์ความรู้จากการศึกษา ระบุงองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 5) บทสรุป
- 6) เอกสารอ้างอิง

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

1 นิ้ว

1 นิ้ว

0.79 นิ้ว

TH Niramit AS
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง
Title

16 Point Bold { ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³
Author¹, Author² and Author³

14 Point { สังกัด¹
สังกัด²
สังกัด³
Affiliation¹
Affiliation²
Affiliation³

14 Point { E-mail: ¹.....; ².....; ³.....
Tel.....

บทคัดย่อ } 18 Point Bold

16 Point {
.....
.....
.....

16 Point Bold คำสำคัญ: 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

Abstract } 18 Point Bold

16 Point {
.....
.....
.....

16 Point Bold Keywords: 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

1 นิ้ว

บทนำ } 18 Point Bold

กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยกว้างๆ (อ้างกฎหมาย นโยบาย หรือ ทฤษฎีมารองรับ).....

.....

ปัญหาเชิงพื้นที่หรือเชิงปัญหาเชิงสถานการณ์ (Main Idea).....

.....

สรุปหลักการและเหตุผล (Main Idea).....

.....

.....บทความนี้จะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้ (ปรับตามบริบท).....

16 Point

เนื้อหา 1 } 18 Point Bold

.....

16 Point

เนื้อหา 2 } 18 Point Bold

16 Point {

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฯลฯ

องค์ความรู้จากการวิจัย } 18 Point Bold

16 Point {

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ
แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

สรุป } 18 Point Bold

16 Point {

สรุปในภาพรวมของบทความ

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง } 18 Point Bold

16 Point {

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ:
จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

พลศักดิ์ จิระไกรศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์
ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ฉัตรชัย นางำพลอย. (2562). *การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. วารสารนวัตกรรม
การศึกษาและการวิจัย, 3(3), 171-178*

- สุนันทา รักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ชุมชนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*(Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration. Bangkok.
- Marpue, S. (2013). *Use mindfulness to apply to solve doing work Employees of Electricity Generating Authority of Thailand*(Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131–140.
- Schermerhorn, J., Hunt, J., and Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*(Research Report). Ayuthaya: Buddhist Research Institute of MCU.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.